

Ericsson Nikola Tesla d.d.

**Godišnji financijski izvještaj
31. prosinca 2009.**

Sadržaj

Stranica

Profil Društva	1 do 3
Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja	4
Izvještaj neovisnog revizora dioničarima društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	6
Izvještaj o financijskom položaju društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	7 do 8
Izvještaj o novčanom toku društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	9 do 10
Izvještaj o promjenama u kapitalu i rezervama društva Ericsson Nikola Tesla d.d.	11
Bilješke uz financijske izvještaje	12 do 69

Profil Društva

Povijest i nastanak

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je hrvatsko društvo koje kontinuirano posluje već punih šezdeset godina. Društvo se dokazalo kao vodeći specijalizirani dobavljač i izvoznik telekomunikacijske opreme te programskih rješenja i usluga u Srednjoj i Istočnoj Europi.

Društvo je nastalo kao rezultat pretvorbe društvenoga poduzeća Nikola Tesla - Poduzeće za proizvodnju telekomunikacijskih sistema i uređaja, po.

Prema strukturi vlasništva na dan 31. prosinca 2009. godine, Telefonaktiebolaget LM Ericsson (Ericsson) je u posjedu 49,07% dionica. Hrvatski fond za privatizaciju ima 0,89% dionica Društva, vlastite dionice iznose 1,09%, dok preostalih 48,95% dionica Društva pripada ostalim dioničarima.

Osnovne djelatnosti

Osnovne djelatnosti Društva su sljedeće: istraživanje i razvoj telekomunikacijskih programa i usluga, projektiranje i integracija cjelovitih komunikacijskih rješenja za operatore i društva, kao i ispitivanje, prodaja i održavanje komunikacijskih rješenja i sustava u Republici Hrvatskoj, na pojedinim tržištima zemalja Srednje i Istočne Europe, Srednjeg istoka i Afrike te u društvima unutar Ericssonove grupe.

Ericsson Nikola Tesla d.d. je dioničko društvo osnovano u Hrvatskoj, sa sjedištem u Zagrebu, Krapinska 45.

Profil Društva (nastavak)

Nadzorni odbor, Uprava i izvršno posloводство

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2009. godine i do izdavanja ovih izvještaja bili su:

Roland Nordgren	Imenovan 27. svibnja 2008. godine	Predsjednik
Ignac Lovrek	Ponovno imenovan 31. svibnja 2007. godine	Član; zamjenik predsjednika
Carita Jönsson	Ponovno imenovana 27. svibnja 2008. godine	Član
Zvonimir Jelić	Ponovno imenovan 5. lipnja 2006. godine	Član i predstavnik zaposlenika
Darko Marinac	Razriješen kao član 20. studenoga 2009.	

Uprava

Uprava se sastoji od jednog člana:

Gordana Kovačević	Imenovana 1. siječnja 2005. godine	Direktorica
-------------------	------------------------------------	-------------

Profil Društva (nastavak)

Izvršno poslovodstvo

Članovi izvršnog poslovodstva Društva na dan 31. prosinca 2009. godine:

Uže poslovodstvo:

Gordana Kovačević	Direktorica Društva
Andrew Skelton	Direktor, Financije
Hrvoje Benčić	Direktor, Operatorski segment
Josip Jakovac	Direktor, Prodaja i marketing za ZND
Lars Olander	Direktor, Centar za istraživanje i razvoj
Milan Živković	Direktor, Strategija i razvoj poslovanja

Šire poslovodstvo:

Članovi užeg poslovodstva

Alen Ludaš	MCA menadžer, Mobilkom Austria Group
Boris Drilo	Direktor, ICT rješenja za državne institucije i poduzeća
Branko Dronjić	Direktor, Ericssonova poslovna jedinica za ispitnu okolinu
Damir Bušić	Menadžer, Multimedijska rješenja
Dragan Fratrić	Vršitelj dužnosti menadžera, Opći poslovi
Goran Ožbolt	Direktor, Prodaja i marketing za Tele2 i Alternativne operatore
Ivan Barać	Direktor, Prodaja i marketing za T-HT
Jagoda Barać	Direktorica, Prodaja i marketing za susjedne zemlje
Marijana Đuzel	Direktorica, Upravljanje ljudskim potencijalima i organizacija (uključujući pravne poslove)
Mathias Danielsson	Direktor, Globalni centar za isporuku usluga
Milan Popović	Direktor, Upravljanje projektima
Miroslav Kantolić	Direktor, Prodaja i marketing za VIPnet i Si.mobil
Snježana Bahtijari	Direktorica, Kompanijske komunikacije
Snježana Ivezić-Torbarina	Direktorica, Prodaja i marketing za Poslovne sustave
Tihomir Šicel	Savjetnik za prodaju

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih financijskih izvještaja

Odgovornost je Uprave za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijske pozicije Društva i rezultata njegova poslovanja i novčanih tokova, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, te vođenje odgovarajuće računovodstvene evidencije potrebne za pripremu tih financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima općenitu odgovornost za poduzimanje koraka u cilju očuvanja imovine Društva te sprečavanja i ustanovljavanja prijevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika, u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardima, koje će dosljedno primjenjivati, donošenje razumnih i razboritih prosudbi i procjena te pripremu financijskih izvještaja temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem nije neprimjerena.

Uprava je odgovorna dostaviti Nadzornom odboru godišnji izvještaj o ekonomskom položaju Društva zajedno s godišnjim financijskim izvještajima na odobrenje. Nakon odobrenja, izvještaji će biti predloženi Glavnoj skupštini dioničara.

Financijske izvještaje na stranicama 6 do 69 Uprava je odobrila 23. veljače 2010. godine za izdavanje Nadzornom odboru, a što je potvrđeno potpisom u nastavku.

Gordana Kovačević
Direktorica
Ericsson Nikola Tesla d.d.
Krapinska 45
10000 Zagreb
Hrvatska

Izvešće neovisnog revizora

Dioničarima društva Ericsson Nikola Tesla d.d., Zagreb

Obavili smo reviziju priloženih financijskih izvještaja društva Ericsson Nikola Tesla d.d., Zagreb ('Društvo'). Financijski izvještaji sastoje se od izvještaja o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2009. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama kapitala i izvještaja o novčanom toku za 2009. godinu te sažetka značajnih računovodstvenih politika i bilješki uz financijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Odgovornost Uprave uključuje: utvrđivanje, vođenje i primjenu te održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i definiranje računovodstvenih procjena primjerenih postojećim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim financijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima koji nalažu pridržavanje etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su financijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u financijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvještaja koje sastavlja Društvo u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza financijskih izvještaja.

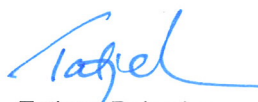
Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima, financijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2009. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za 2009. godinu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Zagreb, 23. veljače 2010.

Tatjana Rukavina
Predsjednica Uprave

PRICEWATERHOUSECOOPERS
za reviziju i konzalting d.o.o.3
ZAGREB, Alexandera von Humboldta 4

Trokter-Gosarić
Sanja Trokter-Gosarić
Ovlašteni revizor

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.

	<i>Bilješke</i>	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
Prihodi od prodaje	3	1.400.011	1.800.059
Trošak prodanih proizvoda		(1.213.945)	(1.499.146)
Bruto dobit		186.066	300.913
Ostali prihodi	5	17.325	20.110
Troškovi prodaje		(72.894)	(85.027)
Administrativni troškovi		(37.024)	(44.825)
Ostali troškovi	6	(27.793)	(28.303)
Dobit iz poslovanja		65.680	162.868
Financijski prihodi	8	61.894	63.389
Financijski rashodi	8	(757)	(14.287)
Neto financijski prihodi		61.137	49.102
Dobit prije oporezivanja		126.817	211.970
Porez na dobit	9	1.630	(7.602)
Dobit za godinu		128.447	204.368
Ostala sveobuhvatna dobit		-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit za godinu		128.447	204.368
Zarada po dionici (kuna)	10	98,09	155,50

Bilješke na stranicama 12 do 69 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Izvještaj o financijskom položaju
na dan 31. prosinca 2009. godine

	<i>Bilješke</i>	2009. '000 kn	2008. '000 kn
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	146.351	163.289
Nematerijalna imovina	12	4.425	6.265
Zajmovi i potraživanja	13	278.897	349.911
Vlasničke vrijednosnice		45	45
Odgođena porezna imovina	14	12.295	13.008
Ukupno dugotrajna imovina		442.013	532.518
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	15	24.059	53.110
Potraživanja od kupaca	16	451.247	486.732
Potraživanja od povezanih društava	28(c)	58.905	59.111
Potraživanja po preplaćenom porezu na dobit		9.452	-
Ostala potraživanja	17	29.588	20.524
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	120.873	49.331
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		1.371	1.290
Novac i novčani ekvivalenti	19	414.935	318.303
Ukupno kratkotrajna imovina		1.110.430	988.401
UKUPNO IMOVINA		1.552.443	1.520.919

Bilješke na stranicama 12 do 69 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb
Izvještaj o financijskom položaju (nastavak)
na dan 31. prosinca 2009. godine

	<i>Bilješke</i>	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
KAPITAL I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	20(a)	133.165	133.165
Vlastite dionice	20(b)	(34.173)	(46.389)
Zakonske rezerve	20(c)	20.110	20.110
Zadržana dobit		1.081.121	1.059.241
Ukupno kapital i rezerve		1.200.223	1.166.127
Dugoročne obveze			
Uzeti zajmovi	23	4.965	6.425
Primanja zaposlenih	24	5.126	5.009
Ukupno dugoročne obveze		10.091	11.434
Kratkoročne obveze			
Obveze prema povezanim društvima	28(c)	67.839	74.281
Uzeti zajmovi	23	1.655	2.408
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	25	101.605	102.020
Obveze za porez na dobit		-	2.811
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	18	-	6.360
Rezerviranja	26	23.730	12.477
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	27	147.300	143.001
Ukupno kratkoročne obveze		342.129	343.358
Ukupno obveze		352.220	354.792
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		1.552.443	1.520.919

Bilješke na stranicama 12 do 69 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Izveštaj o novčanom toku

za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.

	<i>Bilješke</i>	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti			
<i>Dobit prije oporezivanja</i>		<u>126.817</u>	<u>211.970</u>
Ispravci:			
Amortizacija	11,12	64.787	73.283
Umanjenja vrijednosti		21.901	28.303
Neto promjena u rezerviranjima	26	16.176	(375)
Neto dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	5	(65)	(117)
Neto (dobitak)/gubitak od promjene financijske imovine	8	(429)	14.084
Amortizacija diskonta	8	(15.985)	(13.261)
Prihodi od kamata	8	(39.538)	(48.711)
Rashodi od kamata	8	757	203
Dobici od tečajnih razlika		(5.942)	(1.417)
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima		<u>11.129</u>	<u>6.656</u>
		179.608	270.618
Smanjenje zajmova i potraživanja		78.336	19.055
Smanjenje zaliha		28.800	2.022
Smanjenje potraživanja		20.976	120.016
Smanjenje obveza		<u>(10.653)</u>	<u>(83.929)</u>
<i>Novac od poslovnih aktivnosti</i>		<u>297.067</u>	<u>327.782</u>
Plaćene kamate		(757)	(203)
(Plaćeni) porez na dobit/povrat		<u>(12.262)</u>	<u>14.852</u>
Neto novac od poslovnih aktivnosti		<u>284.048</u>	<u>342.431</u>
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti			
Primljene kamate		37.922	48.655
Naplata od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		151	291
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine	11,12	(46.095)	(63.901)
Povećanje dugoročnih depozita		522	478
(Kupnja)/naplata od prodaje financijske imovine		<u>(77.473)</u>	<u>686</u>
Neto novac korišten za investicijske aktivnosti		<u>(84.973)</u>	<u>(13.791)</u>

Bilješke na stranicama 12 do 69 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Izveštaj o novčanom toku (nastavak)
za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.

	<i>Bilješke</i>	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti			
Naplata od uzetih zajmova		-	8.085
Otplata uzetih zajmova		(2.213)	(655)
Otkup vlastitih dionica	20(b)	(11.380)	(3.895)
Plaćena dividenda	21	(91.758)	(355.305)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(105.351)	(351.770)
Efekt promjene tečaja po novcu i novčanim ekvivalentima		2.908	3.157
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		96.632	(19.973)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	19	318.303	338.276
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	19	414.935	318.303

Bilješke na stranicama 12 do 69 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Ericsson Nikola Tesla d.d. Zagreb

Izveštaj o promjenama u kapitalu i rezervama
za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.

	Dionički kapital '000 kn	Vlastite dionice '000 kn	Zakonske rezerve '000 kn	Zadržana dobit '000 kn	Ukupno '000 kn
Na dan 1. siječnja 2008. godine	133.165	(45.165)	20.110	1.207.524	1.315.634
Promjene u kapitalu i rezervama za 2008. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	204.368	204.368
Raspodijeljena dividenda za 2007. godinu, bilješka 21	-	-	-	(355.305)	(355.305)
Otkup vlastitih dionica, bilješka 20 (b)	-	(3.895)	-	-	(3.895)
Isplate s temelja dionica, bilješka 24 (b)	-	2.671	-	(2.671)	
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 24 (b)	-		-	6.656	6.656
Odgođeni porez s osnove povećanja kapitala, bilješka 9	-		-	(1.331)	(1.331)
Na dan 31. prosinca 2008. godine	<u>133.165</u>	<u>(46.389)</u>	<u>20.110</u>	<u>1.059.241</u>	<u>1.166.127</u>
Na dan 1. siječnja 2009. godine	133.165	(46.389)	20.110	1.059.241	1.166.127
Promjene u kapitalu i rezervama za 2009. godinu					
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	-	-	128.447	128.447
Raspodijeljena dividenda za 2008. godinu, bilješka 21	-	-	-	(91.758)	(91.758)
Otkup vlastitih dionica, bilješka 20 (b)		(11.380)			(11.380)
Isplate s temelja dionica, bilješka 24 (b)		23.596		(23.596)	
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima, bilješka 24 (b)	-		-	11.129	11.129
Odgođeni porez s osnove povećanja kapitala, bilješka 9	-		-	(2.342)	(2.342)
Na dan 31. prosinca 2009. godine	<u>133.165</u>	<u>(34.173)</u>	<u>20.110</u>	<u>1.081.121</u>	<u>1.200.223</u>

Bilješke na stranicama 12 do 69 čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Bilješke uz financijske izvještaje

1 Značajne računovodstvene politike

Pravna osoba

Ericsson Nikola Tesla d.d. (Društvo) je dioničko društvo osnovano i sa sjedištem u Hrvatskoj. Registrirano sjedište Društva nalazi se na adresi Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Republika Hrvatska. Dionice Društva uvrštene su u kotaciju javnih dioničkih društava na Zagrebačkoj burzi. Ove financijske izvještaje odobrila je Uprava dana 23. veljače 2010. godine za predaju na odobrenje Nadzornom odboru. Pregled osnovnih računovodstvenih politika Društva naveden je u nastavku.

Primjena

Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI). Financijski izvještaji su također u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu važećim na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja.

Osnove za pripremu

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su po načelu povijesnog troška s izuzećem financijskih instrumenata koji su iskazani po fer vrijednosti, a koji uključuju derivativne financijske instrumente i financijsku imovinu i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane u svim razdobljima predstavljenim u ovim financijskim izvještajima i u skladu su s računovodstvenim politikama korištenim u prethodnoj godini.

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s MSFI-om zahtijeva od posloводства donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i na iznos objavljene imovine i obveza, prihoda i rashoda. Procjene i povezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i različitim ostalim faktorima za koje se vjeruje da su razumni u određenim okolnostima, a čiji rezultat stvara osnovu pri postupku donošenja prosudbi o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza, a koje nisu vidljive iz ostalih izvora. Stvarni rezultat može se razlikovati od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke se stalno preispituju. Preispitivanje računovodstvenih procjena priznaje se u razdoblju u kojemu se preispitivanje obavlja, ako ono utječe samo na to razdoblje, ili u razdoblju preispitivanja i budućim razdobljima, ako ono utječe na tekuće i buduća razdoblja. Prosudbe posloводства pri primjeni MSFI-a koji imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene prikazane su u bilješci 2.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Novi i izmijenjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Od 1. siječnja 2009. godine Društvo je usvojilo sljedeće nove i izmijenjene standarde:

MSFI 7 (Dodatak), Financijski instrumenti – Objavljivanja (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). Dodatak zahtijeva veća objavljivanja o mjeranju fer vrijednosti i riziku likvidnosti. Dodatak posebno zahtijeva objavljivanje o mjeranju fer vrijednosti prema razini na hijerarhiji mjerenja fer vrijednosti. Budući da promjena računovodstvene politike rezultira samo dodatnim objavljivanjima, nema utjecaja na zaradu po dionici.

Prerađeni MRS 1, Prezentiranje financijskih izvještaja (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine). Prerađeni standard zahtijeva da informacije u financijskim izvještajima budu grupirane na temelju zajedničkih karakteristika i uvodi izvještaj o sveobuhvatnom prihodu. Stavke prihoda i rashoda i dijelovi ostalog sveobuhvatnog prihoda mogu biti prikazani u jednom izvještaju o sveobuhvatnom prihodu (kombiniranjem računa dobiti i gubitka i svih nevlasničkih promjena u kapitalu u jednom izvještaju) ili u dva zasebna izvještaja (zasebno u računu dobiti i gubitka i u izvještaju o sveobuhvatnim prihodima). Budući da promjena računovodstvene politike utječe samo na prezentiranje izvještaja, nema utjecaja na zaradu po dionici.

MSFI 2 (Dodatak), Isplate s temelja dionica (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). Dodaci standardu razjašnjavaju definiciju uvjeta stjecanja i uvode koncept ostalih uvjeta za stjecanje prava. Ostali uvjeti za stjecanje prava odražavaju se u fer vrijednosti na datum dodjele, a neuspjeh u ispunjavanju ostalih uvjeta za stjecanje prava uglavnom će se smatrati otkazivanjem. Ovaj dodatak nema značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

MSFI 8, Poslovni segmenti (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). MSFI 8 zamjenjuje MRS 14, Izvještavanje po segmentima. Novi standard zahtijeva da se informacije o segmentima prezentiraju na isti način kao i za posloводство, a to znači po istoj osnovi kao i informacije koje se koriste za potrebe internog izvještavanja. Uz to, segmenti se prezentiraju na način koji je bolje usklađen s internim izvještavanjem prema glavnom donositelju poslovnih odluka.

Prerađeni MRS 23, Troškovi posudbe (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). Prerađeni standard ukida mogućnost priznavanja troškova uzetih zajmova kao rashoda razdoblja i zahtijeva kapitalizaciju troškova uzetih zajmova koji se odnose na kvalificiranu imovinu (onu za koju je potrebno značajno vrijeme da se stavi u upotrebu ili prodaju). Društvo je u potpunosti primijenilo prerađeni MRS 23, a primjena nije značajno utjecala na financijske izvještaje.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(a) Novi i izmijenjeni standardi koje je Društvo usvojilo (nastavak)

MRS 27 (Dodatak), Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). Ovaj dodatak dio je projekta godišnjih poboljšanja Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u svibnju 2008. godine. Kada se ulaganje u podružnicu koje se iskazuje prema MRS-u 39, Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, klasificira kao namijenjeno prodaji prema MSFI-u 5, Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja, nastavlja se primjenjivati MRS 39. Dodatak neće imati utjecaja na poslovanje Društva.

MRS 32 (Dodatak), Financijski instrumenti: Prezentiranje financijskih izvještaja (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine). Dodaci uvode izuzeće načela, inače primjenjivog u MRS-u 32, za klasifikaciju instrumenata kao kapital i rezerve; Dodaci dopuštaju da se određeni financijski instrumenti otkupivi u novcu, koje je poslovni subjekt izdao, a koji bi se uobičajeno klasificirali kao obveza, mogu klasificirati kao kapital i rezerve ako, i samo ako, zadovoljavaju određene uvjete. Dodaci nisu relevantni za financijske izvještaje Društva budući da se u prošlosti nisu izdavali financijski instrumenti otkupivi u novcu.

IFRIC 13, Programi posebnih pogodnosti za kupce (na snazi od 1. srpnja 2008. godine). IFRIC 13 razjašnjava da se prodaja roba i usluga uz neke posebne pogodnosti kupcima (na primjer, bodovi za vjernost ili besplatni proizvodi), sastoji od više komponenata, a naknada koju kupac plaća raspoređuje se na te komponente koristeći fer vrijednost. IFRIC 13 nije relevantan jer Društvo nema program posebnih pogodnosti za kupce.

MRS 36 (Dodatak), Umanjenje vrijednosti imovine (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). Kada se fer vrijednost umanjena za troškove prodaje izračunava na temelju diskontiranih novčanih tokova, potrebno je izvršiti objavljivanja jednaka onima za izračun vrijednosti u uporabi. Društvo će primjenjivati dodatak MRS-u 36 i osigurati potrebno objavljivanje gdje je primjenjivo za testiranja umanjenja vrijednosti od 1. siječnja 2009. godine.

MRS 16 (Dodatak), Nekretnine, postrojenja i oprema (i povezani dodatak MRS-u 7, Izvještaj o novčanom toku) (na snazi od 1. siječnja 2009. godine). Subjekti čije se uobičajene poslovne aktivnosti sastoje od iznajmljivanja i naknadne prodaje imovine, a primici od prodaje te imovine predstavljaju prihod, knjigovodstveni iznos takve imovine iskazuju kao zalihe kada imovina postane namijenjena prodaji. Povezani dodaci MRS-u 7 navode da se novčani tokovi koji proizlaze iz kupnje, iznajmljivanja i prodaje takve imovine klasificiraju kao novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti. Dodatak neće imati utjecaja na poslovanje Društva jer se Društvo ne bavi tim aktivnostima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi, a koje Društvo nije prethodno usvojilo

Objavljeni su sljedeći novi standardi (MSFI), dodaci i tumačenja (IFRIC) postojećih standarda koji su obvezni za obračunska razdoblja Društva koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine, a koje Društvo nije prethodno usvojilo:

IFRIC 17, Raspodjela nenovčane imovine vlasnicima (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine). Tumačenje se primjenjuje na neregulirano raspodjelu nenovčane imovine vlasnicima koji djeluju u svojstvu vlasnika. U skladu s tumačenjem, obveza za dividende bit će priznata nakon što je dividenda prikladno odobrena i više nije podložna odluci subjekta te će se mjeriti po fer vrijednosti imovine koja se raspodjeljuje. Knjigovodstvena vrijednost obveze za dividendu ponovno će se mjeriti na svaki izvještajni datum, a sve promjene u knjigovodstvenoj vrijednosti priznavat će se u kapitalu i rezervama kao usklađenje iznosa koji se raspodjeljuje. Kada se obveza za dividendu podmiri, razlika, ukoliko postoji, između knjigovodstvene vrijednosti imovine koja je raspodijeljena i knjigovodstvene vrijednosti obveze za dividendu priznaje se u računu dobiti i gubitka. Ne očekuje se da će IFRIC 17 imati utjecaj na financijske izvještaje.

IFRIC 18, Prijenosi imovine od kupaca (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine). Tumačenje razjašnjava računovodstveni tretman prijenosa imovine od kupaca, tj. okolnosti u kojima je zadovoljena definicija imovine; priznavanje imovine i mjerenje njezinog troška pri početnom priznavanju; utvrđivanje usluga koje se mogu pojedinačno prepoznati (jedna ili više njih u zamjenu za prenesenu imovinu); priznavanje prihoda i računovodstveni tretman prijenosa novca od kupaca. Ne očekuje se da će IFRIC 18 imati utjecaj na financijske izvještaje Društva.

IFRIC 19, Podmirivanje financijskih obveza glavničkim instrumentima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2010. godine). Ovaj IFRIC razjašnjava računovodstveni tretman u situaciji kada Društvo podmiruje svoj dug izdavanjem vlastitih glavničkih instrumenata. Dobitak ili gubitak priznaje se u računu dobiti i gubitka na temelju usporedbe fer vrijednosti glavničkih instrumenata s knjigovodstvenim iznosom duga. Društvo trenutačno razmatra učinak ovog tumačenja na svoje financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi, a koje Društvo nije prethodno usvojilo (nastavak)

Prerađeni MSFI 3, Poslovne kombinacije (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine). Opseg prerađenog standarda je izmijenjen i proširena je definicija poslovanja. Prerađeni standard također uključuje brojne ostale potencijalno značajne izmjene kako slijedi:

- Sve stavke naknade za kupnju koje je stjecatelj prenio priznaju se i mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja, uključujući i varijabilnu naknadu za kupnju.
- Naknadne promjene varijabilne naknade za kupnju priznaju se u računu dobiti i gubitka.
- Transakcijski troškovi, osim troškova izdavanja dionica i obveznica, bit će priznati u trenutku kada su nastali.
- Stjecatelj može izabrati hoće li mjeriti svaki nekontrolirajući interes po fer vrijednosti na datum stjecanja (cijeli *goodwill*) ili prema proporcionalnom udjelu u fer vrijednosti identificirane imovine i obveza subjekta koji se stječe, prilikom svake pojedine transakcije.

Ne očekuje se da će prerađeni MSFI 3 imati utjecaj na financijske izvještaje.

MSFI 5 (Dodatak), Mjerenje dugotrajne imovine (ili grupa za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji. Ovaj dodatak dio je projekta godišnjih poboljšanja Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u travnju 2009. godine. Dodatak razjašnjava da MSFI 5 navodi objavljivanja potrebna u pogledu dugotrajne imovine (ili grupa za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji ili kod prestanka poslovanja. Također razjašnjava da se i dalje primjenjuje opći zahtjev MRS-a 1, posebno odlomak 15 (postići fer prezentiranje) te odlomak 125 (izvori nesigurnosti procjene) MRS-a 1. Društvo će primijeniti dodatak MSFI-u 5 od 1. siječnja 2010. godine. Ne očekuje se da će imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

MRS 1 (Dodatak), Prezentiranje financijskih izvještaja. Ovaj dodatak dio je projekta godišnjih poboljšanja Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u travnju 2009. godine. Dodatak razjašnjava da potencijalno podmirivanje obveze izdavanjem glavnice nije relevantno za klasifikaciju te obveze kao kratkoročne ili dugoročne. Izmjenom definicije kratkoročne obveze, dodatak omogućava klasifikaciju obveze kao dugoročne (uz uvjet da subjekt ima bezuvjetno pravo podmirivanja obveze prijenosom novca ili druge imovine najmanje 12 mjeseci nakon računovodstvenog razdoblja) bez obzira na činjenicu da druga strana može zahtijevati podmirenje u dionicama u bilo koje vrijeme. Društvo će primijeniti dodatak MRS-u 1 od 1. siječnja 2010. godine. Ne očekuje se da će imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi, a koje Društvo nije prethodno usvojilo (nastavak)

MSFI 9, Financijski instrumenti 1. dio: Klasifikacija i mjerenje. MSFI 9 je izdan u studenom 2009. godine i zamjenjuje dijelove MRS-a 39 koji se odnose na klasifikaciju i mjerenje financijske imovine. Ključna obilježja su sljedeća:

- Financijska imovina se klasificira u dvije kategorije mjerenja: naknadno mjerenje po fer vrijednosti i naknadno mjerenje po amortiziranom trošku. Odluku treba donijeti prilikom početnog priznavanja. Klasifikacija ovisi o poslovnom modelu koji poslovni subjekt koristi za upravljanje svojim financijskim instrumentima, te o karakteristikama ugovorenog novčanog toka instrumenta.

- Instrument se naknadno mjeri po amortiziranom trošku samo ako se radi o dužničkom instrumentu i (i) ako je cilj poslovnog modela subjekta držanje imovine u svrhu naplate ugovorenih novčanih tokova, te (ii) ako se kod ugovornih novčanih tokova imovine radi samo o plaćanjima glavnice i kamata (odnosno, ima samo 'osnovna obilježja kredita'). Sve ostale dužničke instrumente treba mjeriti po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

- Svi glavnički instrumenti mjere se naknadno po fer vrijednosti. Glavnički instrumenti koji se drže radi trgovanja mjere se po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. Za sva ostala glavnička ulaganja potrebno je prilikom početnog priznavanja donijeti neopozivu odluku hoće li se nerealizirani i realizirani dobiti i gubici od fer vrijednosti priznavati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili u računu dobiti i gubitka. Kada je odluka donesena, dobiti i gubici od fer vrijednosti ne smiju se naknadno priznavati u računu dobiti i gubitka. Odluku treba donijeti zasebno za pojedini instrument. Dividende se prikazuju u računu dobiti i gubitka ukoliko predstavljaju povrat ulaganja.

Usvajanje MSFI-a 9 je obvezno od 1. siječnja 2013. godine, uz mogućnost prijevremenog usvajanja.

Društvo razmatra implikacije standarda, utjecaj na Društvo i vrijeme njegova usvajanja.

Prerađeni MRS 27, Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine). U prerađenom standardu je izraz manjinski interes zamijenjen izrazom nekontrolirajući interes i definira se kao „kapital u podružnici koji se ne može, direktno ili indirektno, pripisati matičnom društvu”. Prerađeni standard također donosi izmjene vezane uz računovodstveno iskazivanje nekontrolirajućeg interesa, gubitak kontrole nad podružnicom te raspodjelu dobiti ili gubitka i ostalog sveobuhvatnog prihoda između kontrolirajućeg i nekontrolirajućeg interesa. Ne očekuje se da će prerađeni MRS 27 imati utjecaj na financijske izvještaje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Promjene računovodstvenih politika i objavljivanja (nastavak)

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi, a koje Društvo nije prethodno usvojilo (nastavak)

MRS 38 (Dodatak), Nematerijalna imovina. Ovaj dodatak dio je projekta godišnjih poboljšanja Odbora za međunarodne računovodstvene standarde objavljenog u travnju 2009. godine, a Društvo će primijeniti dodatak MRS-u 38 od dana usvajanja MSFI-a 3 (prerađenog). Dodatak razjašnjava smjernice za mjerenje fer vrijednosti nematerijalne imovine stečene poslovnom kombinacijom te dopušta grupiranje nematerijalne imovine kao jedne stavke imovine ako sve jedinice imaju sličan koristan vijek trajanja. Dodatak neće imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

MRS 39 (Dodatak), Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2009. godine). Dodatak standardu razjašnjava primjenu postojećih načela koja utvrđuju jesu li određeni rizici ili dijelovi novčanih tokova prikladni za raspoređivanje u odnos zaštite. Kod raspoređivanja u odnos zaštite mora postojati mogućnost zasebnog identificiranja i pouzdanog mjerenja rizika ili dijelova novčanog toka; inflacija, međutim, ne može biti raspoređena, osim u ograničenim okolnostima. Dodatak MRS-u 39 nije relevantan za poslovanje Društva budući da Društvo ne primjenjuje računovodstvo zaštite.

Funkcionalna valuta i valuta izvještavanja

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su u kunama (kn) koje predstavljaju valutu primarnog ekonomskog okruženja u kojemu Društvo posluje (funkcionalna valuta) te valutu izvještavanja i zaokruženi su na najbližu tisuću. Službeni tečaj na dan 31. prosinca 2009. godine bio je 5,08930 kuna za jedan američki dolar (2008.: 5,15555 kuna) i 7,30620 kuna za jedan euro (2008.: 7,32447 kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme iskazane su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja vrijednosti.

Društvo priznaje, unutar knjigovodstvene vrijednosti stavke nekretnina, postrojenja i opreme, troškove zamjene dijelova određene stavke u trenutku nastanka ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi ugrađene u taj dio pritjecati u Društvo i ako je taj trošak pouzdano mjerljiv. Svi ostali troškovi popravaka i održavanja priznaju se kao trošak u razdoblju u kojemu nastaju. Tamo gdje dijelovi nekretnina, postrojenja i opreme imaju različit korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Zemljište i imovina u pripremi i izgradnji se ne amortiziraju. Amortizacija ostale imovine obračunava se linearnom metodom kako bi se troškovi amortizacije rasporedili kroz preostali korisni vijek trajanja imovine. Procijenjeni korisni vijek trajanja imovine prikazan je kako slijedi:

	Korisni vijek trajanja	
	2009.	2008.
Zgrade	5 – 30 godina	5 – 30 godina
Postrojenja i oprema	2 – 10 godina	2 – 10 godina
Ostalo	5 – 7 godina	5 – 7 godina

Metoda amortizacije, korisni vijek trajanja i preostale vrijednosti preispituju se i usklađuju, ako je potrebno, na svaki datum bilance. Knjigovodstvena vrijednost imovine umanjuje se na nadoknadivu vrijednost u trenutku kada knjigovodstvena vrijednost nadmaši procijenjenu nadoknadivu vrijednost. Dobici i gubici od prodaje utvrđuju se usporedbom primitaka od prodaje s knjigovodstvenom vrijednošću i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti.

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno vodi po trošku ulaganja te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja nematerijalne imovine. Nematerijalna imovina sastoji se od računalnih programa i amortizira se linearnom metodom kroz 2-4 godine (2008.: 2-4 godine). Troškovi povezani s održavanjem računalnih programa priznaju se kao trošak u trenutku nastajanja.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Umanjenje vrijednosti imovine

Imovina s neograničenim korisnim vijekom trajanja se ne amortizira i testira se na umanjenje na godišnjoj osnovi. Nekretnine, postrojenja i oprema, nematerijalna imovina, financijski instrumenti i potraživanja pregledavaju se radi umanjenja vrijednosti na datum bilance ili kada događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost imovine možda nije nadoknadiva. U slučaju kada je knjigovodstvena vrijednost imovine viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa, gubitak od umanjenja vrijednosti priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za stavke nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine, financijskih instrumenata i potraživanja koji se vode po trošku ulaganja.

Nadoknadivi iznos nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine je iznos veći od fer vrijednosti imovine umanjene za troškove prodaje ili vrijednosti u upotrebi. Za potrebe procjene umanjenja vrijednosti, imovina je grupirana na najnižu razinu za koju je moguće definirati odvojene novčane tokove (jedinice koje stvaraju novac). Pri procjeni vrijednosti u upotrebi, diskontiraju se procijenjeni budući novčani tokovi na njihovu sadašnju vrijednost koristeći diskontiranu stopu prije poreza koja reflektira tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za imovinu ili jedinice koje stvaraju novac. Umanjena nefinancijska imovina pregledava se zbog mogućeg ukidanja umanjenja na svaki datum izvještavanja. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko se promijene korištene procjene određivanja nadoknadivog iznosa te ukoliko knjigovodstvena vrijednost imovine nije veća od knjigovodstvene vrijednosti koja bi se trebala odrediti, umanjena za amortizaciju, da nije bilo gubitaka od umanjenja imovine.

Nadoknadivi iznos ulaganja koja se drže do dospjeća i potraživanja po amortiziranom trošku izračunava se kao sadašnja vrijednost očekivanih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom svojstvenom određenoj imovini.

Kratkotrajna potraživanja se ne diskontiraju. Nadoknadivi iznos ostale imovine je iznos neto prodajne cijene pojedine imovine ili njezine vrijednosti u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši.

Gubitak od umanjenja vrijednosti ulaganja koja se drže do dospjeća i potraživanja se ukida ako se naknadno povećanje nadoknadivog iznosa može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti.

Financijski instrumenti

Društvo klasificira svoje financijske instrumente u sljedeće kategorije: financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi i potraživanja, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospjeća. Klasifikacija ovisi o svrsi zbog koje su financijski instrumenti stečeni. Poslovodstvo određuje klasifikaciju financijskih instrumenata nakon početnog priznavanja i ponovno provjerava tu klasifikaciju na svaki datum izvještavanja.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka sadrže dvije potkategorije: "financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja" i oni koje je posloводство početno definiralo kao financijske instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijski instrumenti klasificiraju se u ovu kategoriju ako su stečeni zbog namjere kratkoročnog ostvarivanja prihoda te su dio kratkotrajne imovine. Oni uključuju i derivativne financijske instrumente koji nisu kvalificirani kao računovodstvo zaštite. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju dužničke i vlasničke vrijednosnice i ulaganja u investicijske fondove.

Zajmovi i potraživanja obuhvaćaju svu nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim one koju Društvo namjerava prodati odmah ili u kratkom roku, a koja se definira po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka ili kao raspoloživa za prodaju. Ova kategorija uključuje dugotrajna potraživanja i depozite kod financijskih institucija.

Financijski instrumenti s fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospijecem koje Društvo ima namjeru i mogućnost držati do dospijeca klasificiraju se kao ulaganja koja se drže do dospijeca. Svi ostali financijski instrumenti klasificiraju se kao raspoloživi za prodaju. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ulaganja koja se drže do dospijeca i financijska imovina koja je raspoloživa za prodaju, priznaju se na datum trgovanja, odnosno datum na koji se Društvo obvezuje kupiti ili prodati instrument. Zajmovi i potraživanja te ostale financijske obveze priznaju se kada su preneseni na Društvo.

Financijska imovina početno se vrednuje po fer vrijednosti dane naknade, uvećane za transakcijske troškove za svu financijsku imovinu koja se ne vrednuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcijski se troškovi rashoduju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nakon početnog priznavanja, sva financijska imovina i financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te financijska imovina raspoloživa za prodaju, vrednuju se po fer vrijednosti, bez umanjenja za iznos transakcijskih troškova koji mogu nastati prilikom prodaje ili drugog otuđenja. Financijska imovina raspoloživa za prodaju, čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuje se po trošku stjecanja, koji uključuje transakcijske troškove, smanjenom za umanjenje vrijednosti. Ulaganja koja se drže do dospijeca te zajmovi i potraživanja mjere se po amortiziranom trošku, smanjenom za umanjenje vrijednosti. Amortizirani trošak se izračunava primjenom metode efektivne kamatne stope. Premije i diskonti ulaganja koja se drže do dospijeca i financijske imovine raspoložive za prodaju, uključujući početne transakcijske troškove, uključeni su u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se temeljem efektivne kamatne stope instrumenta. Ostale financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a naknadno se vode po amortiziranom trošku.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Financijski instrumenti (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te raspoloživih za prodaju temelji se na njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance, bez umanjjenja za transakcijske troškove. Fer vrijednost derivativnih instrumenata za koje ne postoji organizirano tržište utvrđuje se po iznosu koji bi Društvo primilo ili platilo da raskine ugovor na datum bilance. Realizirani i nerealizirani dobici i gubici od promjene fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojemu nastaju.

Promjene fer vrijednosti monetarnih vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti, a koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, analizirane su između tečajnih razlika proizašlih iz promjena amortiziranog troška vrijednosnice i ostalih promjena u neto knjigovodstvenoj vrijednosti vrijednosnice. Tečajne razlike priznaju se u računu dobiti i gubitka, a ostale promjene knjigovodstvene vrijednosti priznaju se u kapitalu i rezervama. Promjene fer vrijednosti ostalih monetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju i nemonetarnih vrijednosnica koje su klasificirane kao raspoložive za prodaju, priznaju se u kapitalu i rezervama. Kada se vrijednosnica raspoloživa za prodaju otuđi ili umanj, akumulirane promjene fer vrijednosti priznate u kapitalu i rezervama uvrstavaju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kao "dobici i gubici od vrijednosnica raspoloživih za prodaju".

Kamata od vrijednosnica raspoloživih za prodaju izračunata primjenom metode efektivne kamatne stope priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Dividende od vlasničkih vrijednosnica raspoloživih za prodaju priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kada Društvo stekne pravo na primanje plaćanja.

Društvo prestaje priznavati financijsku imovinu kada izgubi kontrolu nad ugovornim pravima te financijske imovine, odnosno kada su prava ostvarena, dospjela ili predana. Financijska obveza prestaje se priznavati kada ta financijska obveza prestane postojati. Financijski instrumenti po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijska imovina raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže do dospeljeća prestaju se priznavati, dok se potraživanja od kupaca koja se na njih odnose priznaju, od dana kada je Društvo pristalo otuđiti imovinu. Društvo koristi specifičnu identifikacijsku metodu određivanja dobitka ili gubitka od prestanka priznavanja. Zajmovi i potraživanja prestaju se priznavati u trenutku kada je Društvo prenijelo svoja prava. Ostale financijske obveze prestaju se priznavati kada je ugovorena obveza Društva otkazana, poništena ili istekla.

Društvo ulaže u derivativne financijske instrumente kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti tečajnom riziku koji proizlazi iz poslovnih aktivnosti. Računovodstvo zaštite nije se primjenjivalo te su derivativni instrumenti priznati kao financijski instrumenti koji se drže radi trgovanja. Derivativni instrumenti početno se vrednuju po inicijalnoj fer vrijednosti, dok se troškovi transakcije priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, a nakon početnog priznavanja iskazuju se po fer vrijednosti. Dobici i gubici od promjene fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Fer vrijednost terminskog ugovora je kotirana cijena na datum bilance koja predstavlja sadašnju vrijednost kotirane termenske cijene.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja se početno priznaju po fer vrijednosti dane naknade, i vode se po amortiziranom trošku, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Potraživanja se svode na procijenjenu ostvarivu vrijednost putem rezerviranja za umanjenje vrijednosti.

Ugovori o pružanju usluga proizvodnje u tijeku prikazuju se po trošku uvećanom za ostvarenu dobit do datuma prikazivanja, umanjenom za rezervacije za buduće gubitke te umanjenom za fakturiranje dugoročnih ugovora koje je u tijeku. Trošak uključuje ukupne izdatke koji su direktno vezani uz određeni projekt i alokaciju fiksnih i varijabilnih indirektnih troškova koji su nastali tijekom ugovorenih aktivnosti Društva na temelju planiranih vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac uključuje novac u bankama i gotovinu. Novčani ekvivalenti uključuju depozite po viđenju i oročene depozite s dospjećem do tri mjeseca.

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

Obveze prema dobavljačima i ostale obveze početno se priznaju po fer vrijednosti, a nakon toga vrednuju po amortiziranom trošku nabave uz korištenje metode efektivne kamatne stope.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po vrijednosti troška nabave ili neto ostvarive vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu tijekom redovnog poslovanja, umanjenom za procijenjene troškove do završetka i troškove prodaje. Trošak ostalih zaliha temelji se na metodi FIFO (First In First Out) i uključuje troškove nastale prilikom nabave zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i sadašnje stanje. Proizvodne zalihe uključuju materijal, rad i indirektno troškove te troškove nastale prilikom kupnje zaliha i dovođenja istih na njihovu sadašnju lokaciju i u sadašnje stanje. Zalihe koje imaju spori obrtaj i zastarjele zalihe svedene su na procijenjenu ostvarivu vrijednost.

Dionički kapital i rezerve

Dionički kapital iskazan je u kunama po nominalnoj vrijednosti. Iznos naknade plaćene za otkup dioničkog kapitala, uključujući direktne zavisne troškove, priznaje se kao terećenje kapitala i rezervi. Otkupljene dionice klasificiraju se kao vlastite dionice i predstavljaju odbitnu stavku od ukupnog kapitala i rezervi.

Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva sve do povlačenja dionica ili njihova ponovnog izdavanja. Kada se takve dionice kasnije ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavnica koja se može pripisati dioničarima Društva.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Dionički kapital i rezerve (nastavak)

Rezultat za godinu prenosi se na zadržanu dobit. Dividende se priznaju kao obveza unutar razdoblja u kojemu su odobrene i isplaćuju se iz zadržane dobiti.

Porezi

Porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti financijske godine i sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, osim kada se odnosi na stavke koje se priznaju direktno u kapitalu i rezervama pa se u tom slučaju priznaje u kapitalu i rezervama. Tekući porez predstavlja procijenjenu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama na datum bilance te svim korekcijama iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja.

Odgođeni se porezi obračunavaju metodom bilančne obveze. Međutim, odgođeni porez se ne priznaje ako proizlazi iz početnog priznavanja imovine ili obveza u transakciji koja nije poslovno spajanje i koje u vrijeme transakcije ne utječe na računovodstvenu dobit niti na oporezivu dobit (porezni gubitak). Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju, te se u bilanci iskazuju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze. Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatno da će se ostvariti dostatna oporeziva dobit za korištenje odgođene porezne imovine. Na svaki datum bilance, Društvo ponovno procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine.

Odgođena porezna imovina odražava neto porezne učinke privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u svrhu financijskog izvještavanja te iznosa koji se koriste u svrhu poreza na dobit. Odgođena porezna imovina i obveze mjere se poreznim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će te privremene razlike biti nadoknađene ili podmirene na temelju poreznih stopa koje su na snazi ili se djelomično primjenjuju na datum bilance.

Izračunavanje odgođene porezne obveze i odgođene porezne imovine odražava porezne efekte koji će nastati prilikom naplate ili podmirenja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a koje Društvo očekuje na datum bilance.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Strana valuta

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u kune primjenom tečaja na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze u stranoj valuti na dan bilance preračunate su u kune po tečaju koji se primjenjuje na datum bilance. Tečajne razlike proizašle iz promjene tečaja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti po fer vrijednosti pretvorene su u kune prema tečaju koji se primjenjuje na datum utvrđivanja vrijednosti. Nemonetarna imovina te stavke koje se mjere po „povijesnom trošku u stranoj valuti“ ponovno se ne preračunavaju.

Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje predstavljaju vrijednost proizvoda koji se prodaju i usluga koje se pružaju kupcima tijekom razdoblja, isključujući porez na dodanu vrijednost, diskonte i rabate. Prihodi se priznaju uzimajući u obzir sve značajne ugovorne uvjete kada je proizvod isporučen ili usluga obavljena, kada je iznos prihoda fiksiran ili odrediv, te kada je naplata prilično sigurna. Specifični kriteriji izvršavanja i prihvaćanja ugovora mogu utjecati na vrijeme priznavanja i iznose priznatih prihoda.

Društvo koristi 3 glavne vrste ugovora s krajnjim kupcima:

- Ugovori o isporukama: Ugovori o isporuci proizvoda ili kombinacije proizvoda koji čine cjelokupnu ili djelomičnu mrežu te isporuka samostalnih proizvoda. Srednji i veliki ugovori o isporukama uglavnom uključuju višestruke elemente. Takvi elementi uglavnom predstavljaju standardizirane tipove opreme ili softvera te usluga kao što su usluge izgradnje mreže.

Prihodi se priznaju kada se rizici i koristi prenesu na kupca, što je u pravilu utvrđeno u ugovornim uvjetima trgovanja. Kod ugovora o isporukama koji imaju višestruke elemente, prihodi se alociraju na svaki element na temelju relativnih fer vrijednosti.

- Ugovori o izgradnji: Ugovori u kojima Društvo kupcu isporučuje cjelokupnu mrežu koja se uglavnom temelji na novoj tehnologiji ili ima komponente koje su izrađene specijalno za kupca.

Prihodi od ugovora o izgradnji priznaju se po stupnju dovršenosti koristeći metodu ugovorne dinamike izvršenja poslova ili metodu nastalih troškova. Svaki dugotrajni ugovor o izgradnji procjenjuje se zasebno i iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti priznavanjem prihoda i povezanih troškova u skladu s aktivnostima iz ugovora.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Priznavanje prihoda (nastavak)

- Ugovori o obavljanju usluga: Ugovori za razne usluge kao što su: izobrazba, konzultantske usluge, projektiranje, montaža i upravljane usluge ugovorene temeljem višegodišnjih ugovora.

Prihodi se općenito priznaju kada su usluge obavljene. Prihodi za ugovore o obavljanju usluga s fiksnim cijenama koji pokrivaju duže razdoblje priznaju se linearno tijekom trajanja ugovora.

Većina proizvoda i usluga Društva prodaje se temeljem ugovora o isporukama koji uključuju višestruke elemente kao što su bazne stanice, kontroleri baznih stanica, komutacijski centri za pokretne komunikacije, usmjernici, mikrovalni linkovi, razni softverski proizvodi te s njima povezane usluge montaže i integracije. Takvi ugovorni elementi općenito imaju zasebne cijene iskazane po artiklima koje se nalaze u cjenicima dogovorenim s pojedinim kupcima.

Profitabilnost pojedinih ugovora procjenjuje se periodično, a rezerviranje za procijenjene gubitke utvrđuje se u trenutku kada se pojavi mogućnost nastanka gubitka.

Primanja zaposlenih

a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo dodjeljuje zaposlenicima jubilarne nagrade i jednokratnu nagradu za umirovljenje. Obveza i trošak ovih naknada određuju se koristeći Metodu projekcije kreditne jedinice. Metoda projekcije kreditne jedinice uzima svako razdoblje provedeno u službi kao ostvarivanje prava na dodatnu jedinicu naknade i mjeri svaku jedinicu zasebno kako bi se izračunala konačna obveza. Obveza se izračunava kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kojima su valuta i uvjeti u skladu s valutom i utvrđenim uvjetima obveze za primanja.

b) Isplate s temelja dionica

Društvo koristi plan nadoknade vlasničkim instrumentima i temeljem dionica koji omogućava dodjelu dionica zaposlenicima Društva. Fer vrijednost primljenih usluga od zaposlenih u zamjenu za dodijeljene dionice Društva priznaje se kao trošak uz prateće povećanje kapitala. Fer vrijednost se određuje na datum dodjele i raspoređuje na razdoblje tijekom kojeg zaposlenik ima bezuvjetno pravo na dionice. Ukupan iznos troška, koji se priznaje kroz razdoblje stjecanja prava, određuje se u odnosu na fer vrijednost dodijeljenih dionica. Na svaki datum bilance Društvo pregledava procjene broja dionica čija se dodjela očekuje. Društvo priznaje utjecaj izmjene originalne procjene, ukoliko do nje dođe, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uz prateću promjenu u kapitalu i rezervama. Kada se raspoređuju nakon razdoblja stjecanja prava, vlastite dionice se obračunavaju po prosječnom trošku kupnje i izdvajaju iz zadržane dobiti.

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Rezerviranja

Rezerviranje je potrebno napraviti onda kada Društvo ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i vjerojatno je da će (tj. vjerojatnije nego da neće) podmirenje obveza zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima, a iznos obveze može se utvrditi pouzdanom procjenom. Rezerviranja se analiziraju na datum bilance uz odgovarajuće ispravke vrijednosti kako bi se iskazala najbolja moguća procjena. Najznačajnija rezerviranja u financijskim izvještajima su rezerviranja troškova za izdane garancije, obračunate penale i sudske tužbe. Ako je efekt na poslovanje značajan i ako se očekuje da će obveza biti podmirena u razdoblju dužem od 12 mjeseci, rezerviranja se formiraju na temelju smanjenja očekivanih budućih novčanih tokova po stopi prije oporezivanja koja odražava trenutačne tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i, po potrebi, rizik specifičan za tu obvezu. Rezerviranje za garancije priznaje se kada su ugovoreni proizvodi ili usluge prodani. Rezerviranje se temelji na povijesnim podacima o garancijama stavljajući u odnos sve moguće ishode i s njima povezane vjerojatnosti.

Neto financijski prihodi

Neto financijske prihode čine potraživanja od kamata po dugotrajnim zajmovima, potraživanja od kamata na investirana sredstva, dobiti i gubici od tečajnih razlika te dobiti i gubici od financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kao i svaki trošak vezan uz uzete zajmove. Prihodi od kamata priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju kada nastaju, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Izveštavanje po segmentima

Poslovni segmenti prikazuju se u skladu s internim izvještajima koji se dostavljaju glavnom donositelju poslovnih odluka. Utvrđeno je da je glavni donositelj poslovnih odluka, koji je odgovoran za alokaciju resursa i ocjenu poslovanja segmenata, Uprava Društva koja donosi strateške odluke.

Uzeti zajmovi

Uzeti zajmovi se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenom za troškove transakcije. U budućim razdobljima, uzeti zajmovi se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja zajma, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

1 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

Najmovi

Najmovi u kojima Društvo snosi sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao financijski najmovi. Nakon početnog priznavanja, imovina u najmu iskazuje se u iznosu koji odgovara njegovoj fer vrijednosti ili sadašnjoj vrijednosti minimalnog plaćanja najma, ovisno o tome koja je niža. Nakon početnog priznavanja, imovina se iskazuje u skladu s računovodstvenom politikom koja se primjenjuje za tu vrstu imovine, iako razdoblje trajanja amortizacije ne smije biti duže od razdoblja trajanja najma.

Ostali najmovi su operativni najmovi, te se imovina u operativnom najmu ne priznaje u bilanci. Plaćanja po osnovi operativnih najмова iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti prema pravocrtnoj metodi u razdoblju trajanja najma. Primljeni poticaji za najmove priznaju se kao sastavni dio ukupnog troška najma tijekom razdoblja trajanja najma.

Raspodjela dividende

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojemu su dividende odobrene od strane dioničara Društva.

2 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Računovodstvene procjene i prosudbe redovito se pregledavaju, a temelje se na povijesnom iskustvu i ostalim čimbenicima uključujući očekivani tijek budućih događaja koji se može razumno pretpostaviti u postojećim okolnostima.

Društvo stvara procjene i pretpostavke o budućnosti. Nastale računovodstvene procjene će, prema definiciji, rijetko biti jednake stvarnom rezultatu. Procjene i pretpostavke kod kojih postoji značajan rizik uzrokovanja materijalnih usklađivanja neto knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza unutar iduće financijske godine, opisane su u nastavku.

(a) Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja

Društvo pregledava portfelj zajmova radi procjene umanjenja vrijednosti na mjesečnoj osnovi. Tijekom procjene priznavanja umanjenja vrijednosti u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, Društvo procjenjuje postoje li vidljivi podaci koji ukazuju na postojanje mjerljivog umanjenja budućih novčanih tokova portfelja zajmova i potraživanja prije ustanovljavanja umanjenja vrijednosti pojedinog zajma ili potraživanja u navedenom portfelju. Ovi dokazi mogu uključivati vidljive podatke koji ukazuju na postojanje nepovoljne promjene u platežnom statusu zajmoprimatelja unutar grupe, nacionalnih ili lokalnih ekonomskih uvjeta uzajamno povezanih s parametrima važnim za imovinu unutar grupe.

(b) Učinak financijske krize

Trenutačna globalna kriza likvidnosti koja je započela sredinom 2007. godine rezultirala je, među ostalim, nižom razinom financiranja tržišta kapitala, nižim razinama likvidnosti u bankarskom sektoru, te, ponekad, višim međubankarskim kamatnim stopama te vrlo visokom nepostojanošću na burzama. Neizvjesnost na globalnim financijskim tržištima dovela je također i do propadanja i spašavanja banaka u Sjedinjenim Američkim Državama, zapadnoj Europi, Rusiji i drugdje. Pokazuje se da je cjelokupan opseg učinka trenutne financijske krize nemoguće predvidjeti ili se u potpunosti od njega zaštititi.

Na dužnike Društva može utjecati situacija niske likvidnosti, što zauzvrat može utjecati na njihovu sposobnost otplaćivanja iznosa koje duguju. Sve lošiji uvjeti poslovanja za zajmoprimce mogu utjecati i na planove novčanih tokova koje je izradilo posloводство te procjenu umanjenja vrijednosti financijske i nefinancijske imovine. Posloводство je razmotrilo ponovljene procjene očekivanih budućih novčanih tokova u svojoj procjeni umanjenja vrijednosti u skladu s dostupnošću informacija.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

2 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

(b) Učinak financijske krize (nastavak)

Poslovodstvo ne može pouzdano procijeniti učinke daljnjeg pogoršanja likvidnosti financijskih tržišta i povećane nepostojanosti na tržištima valuta i kapitala na financijski položaj Društva. Poslovodstvo smatra da poduzima sve potrebne mjere u cilju održivosti i rasta poslovanja Društva u trenutačnim okolnostima.

Procjene

Društvo je sklopilo nekoliko ugovora o uslugama spojivši značajke i elemente drugih ugovora za koje je poslovodstvo koristilo procjene kod određivanja odgovarajućeg računovodstvenog tretmana.

Za određene ugovore o uslugama koje Društvo također financira, prihodi od prodaje i financijski prihodi prikazuju se zasebno. Financijski prihodi priznaju se upotrebom efektivne kamatne stope tijekom vijeka trajanja ugovora.

3 Prihodi od prodaje

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Prihodi od prodaje proizvoda	619.138	969.326
Prihodi od prodaje usluga	780.873	830.733
	<u>1.400.011</u>	<u>1.800.059</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima

Društvo je odredilo poslovne segmente na temelju izvještaja koje redovito pregledava Uprava, a koristi ih za donošenje strateških odluka. Uprava procjenjuje rezultate poslovnih segmenata na temelju mjerenja usklađene dobiti iz poslovanja. Osnova za mjerenje isključuje učinke dobitaka/gubitaka od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme te administrativne troškove.

Pri utvrđivanju poslovnih segmenata, Društvo je vodilo računa o tržištu i vrsti kupaca kojima su njegovi proizvodi namijenjeni, o distribucijskim kanalima prodaje kao i o zajedničkim obilježjima tehnologija te istraživanja i razvoja. Rezultati po segmentima, imovina i obveze uključuju stavke koje su izravno rasporedive na pojedine segmente te one čija se raspodjela može razumno utvrditi.

Društvo je organizacijski podijeljeno na poslovne jedinice, a tri primarna poslovna segmenta su sljedeća:

i) Mreže - uključuju proizvode za širokopojasni pristup pokretnim i nepokretnim mrežama, jezgrene mreže, prienosne mreže i mreže sljedeće generacije utemeljene na internetskom protokolu. Tu su uključene i usluge izgradnje mreže. Mreže uključuju i energetske jedinice i kabele.

ii) Profesionalne usluge - uključuju sve usluge osim usluga izgradnje mreže koje pripadaju prethodnom segmentu. Tu se ubrajaju i usluge vezane uz sistemsku integraciju mreža utemeljenih na internetskom protokolu i jezgrenih mreža.

iii) Multimedija - uključuje multimedijske sustave, rješenja za poslovne sustave i mobilne platforme.

Segmentima se upravlja u Europi, na Srednjem istoku i u Africi. U ovoj su bilješci prikazani prihodi od kupaca utvrđeni na razini zemljopisnih segmenata. Sva imovina Društva nalazi se u Republici Hrvatskoj.

	2009.	2008.
	‘000 kn	‘000 kn
Prihodi od prodaje u Republici Hrvatskoj	481.693	556.447
Prihodi od prodaje u Rusiji, Bjelorusiji, Kazahstanu, Gruziji, Kirgistanu i Moldaviji	215.237	388.044
Prihodi od prodaje unutar Europske unije	423.155	419.689
Prihodi od prodaje u Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Makedoniji i na Kosovu	265.048	417.030
Ostali prihodi od prodaje na inozemnim tržištima	14.878	18.849
	<u>1.400.011</u>	<u>1.800.059</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

	Mreže		Profesionalne usluge		Multimedija		Ukupno	
	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Prihodi od prodaje	922.523	1.247.703	416.321	436.204	61.167	116.152	1.400.011	1.800.059
Ostali prihodi	11.373	13.858	5.133	4.845	754	1.290	17.260	19.993
Rezultat po segmentima iz poslovnih aktivnosti	48.476	92.120	64.316	113.829	(10.153)	1.626	102.639	207.575
Neraspodijeljeni ostali prihodi							65	117
Neraspodijeljeni troškovi *							(37.024)	(44.825)
Dobit iz poslovanja							65.680	162.867
Financijski prihodi po segmentima	18.998	22.468	5.832	12.421	9.101	4.153	33.931	39.042
Rezultat po segmentima	67.474	114.588	70.148	126.250	(1.052)	5.779		
Neraspodijeljeni financijski prihodi							27.963	24.348
Financijski rashodi							(757)	(14.287)
Dobit prije oporezivanja							126.817	211.970
Porez na dobit							1.630	(7.602)
Dobit za godinu							128.447	204.368
Imovina po segmentima	586.015	721.142	264.460	252.115	38.855	67.133	889.330	1.040.390
Obveze po segmentima	125.320	115.114	56.555	40.244	8.309	10.716	190.184	166.074
Ostali podaci po segmentima:								
Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme	29.250	40.936	13.200	14.312	1.940	3.811	44.390	59.059
Stjecanje nematerijalne imovine	1.123	3.356	507	1.173	75	313	1.705	4.842
Amortizacija	8.028	41.580	3.623	14.537	532	3.871		

* Uključujući troškove revizije u iznosu od 415 tisuća kuna (2008: 455 tisuća kuna)

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

4 Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Sljedeća tabela prikazuje usklađenost imovine izvještajnih segmenata s ukupnom imovinom Društva:

	2009.	2008.
	‘000 kn	‘000 kn
Imovina segmenata	889.330	1.040.390
Neraspoređeno:		
Novac i novčani ekvivalenti	414.935	318.303
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	120.873	49.331
Nekretnine, postrojenja i oprema	29.031	31.485
Odgođena porezna imovina	12.295	13.008
Zajmovi i potraživanja	45.523	46.543
Ostala potraživanja	29.588	20.524
Potraživanja po porezu na dobit	9.452	-
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.371	1.290
Vlasničke vrijednosnice	45	45
Ukupno imovina prema izvještaju o financijskom položaju	<u>1.552.443</u>	<u>1.520.919</u>

Sljedeća tabela prikazuje usklađenost obveza izvještajnih segmenata s ukupnim obvezama Društva:

	2009.	2008.
	‘000 kn	‘000 kn
Obveze segmenata	190.184	166.074
Neraspoređeno:		
Uzeti zajmovi	6.620	8.833
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	147.300	143.001
Obveza za porez na dobit	-	2.811
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	2.990	22.704
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	6.360
Primanja zaposlenih	5.126	5.009
Ukupno obveze prema izvještaju o financijskom položaju	<u>352.220</u>	<u>354.792</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

5 Ostali prihodi

	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
Prihodi od naknada	777	1.601
Ukidanje neiskorištenih rezervacija (bilješka 26)	-	375
Prihodi od najma	16.159	17.280
Neto dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	65	117
Ostali prihodi	324	737
	<u>17.325</u>	<u>20.110</u>

6 Ostali troškovi

	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
Povećanje rezervacija (bilješka 26)	5.892	-
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja (bilješka 16)	21.650	27.926
Umanjenje vrijednosti zastarjelih zaliha	251	377
	<u>27.793</u>	<u>28.303</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

7 Troškovi osoblja

	2009.	2008.
	‘000 kn	‘000 kn
Neto plaće	209.381	199.753
Porezi i doprinosi	195.307	195.712
Ostali troškovi osoblja	25.527	16.260
Transakcije podmirene vlasničkim instrumentima (bilješka 24 b)	11.712	6.656
	<u>441.927</u>	<u>418.381</u>

Troškovi osoblja uključuju 70.326 tisuća kuna (2008.: 64.648 tisuća kuna) definiranih doprinosa za mirovinsko osiguranje uplaćenih ili obračunatih za plaćanje obveznim mirovinskim fondovima. Doprinosi se izračunavaju na temelju postotka bruto plaće zaposlenika (Bruto II). Troškovi osoblja uključuju i 10.284 tisuće kuna (2008.: nula) za otpremnine isplaćene zaposlenicima zbog prijevremenog umirovljenja kao što je navedeno u bilješci 26, Rezerviranja.

Na kraju godine Društvo je zapošljavalo sljedeće osoblje:

	2009.	2008.
Poslovne aktivnosti	542	526
Globalni centar za isporuku usluga	258	235
Ericssonova poslovna jedinica za ispitnu okolinu	48	43
Centar za istraživanje i razvoj	589	590
Prodaja	55	69
Funkcije podrške	160	159
Zaposlenici na dugoročnom radu u inozemstvu	9	9
	<u>1.661</u>	<u>1.631</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Prihodi od kamata (bilješka 8 a)	39.538	48.711
Neto dobiti od promjene vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 8 c)	429	-
Amortizacija diskonta (bilješka 8 b)	15.985	13.261
Neto dobiti od tečajnih razlika	5.942	1.417
	<u>61.894</u>	<u>63.389</u>

Financijski rashodi

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Rashodi od kamata	757	203
Neto gubici od promjene vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (bilješka 8 c)	-	14.084
	<u>757</u>	<u>14.287</u>

8 (a)

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Prihodi od kamata		
- na zajmove kupcima	17.316	24.153
- na dužničke vrijednosnice	2.720	2.723
- na oročene depozite	18.079	19.380
- na ostala potraživanja	1.423	2.455
	<u>39.538</u>	<u>48.711</u>

8(b)

Društvo je otpustilo rezerviranja za umanjenje vrijednosti u iznosu od 15.985 tisuća kuna (2008.: 13.261 tisuću kuna) u financijske prihode zbog amortizacije diskonta u skladu s umanjenjem vrijednosti po metodi neto sadašnje vrijednosti.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

8 Financijski prihodi i rashodi (nastavak)

8 (c)

	2009. '000kn	2008. '000kn
Neto dobiti/(gubici) od ponovnog vrednovanja financijske imovine po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka		
- Derivativni financijski instrumenti	1.588	(12.063)
- Vlasničke vrijednosnice	(385)	(1.994)
- Ulaganja u investicijske fondove	86	66
- Dužničke vrijednosnice	(860)	(93)
	<u>429</u>	<u>(14.084)</u>

9 Porez na dobit

Porez na dobit izračunat je po propisanoj poreznoj stopi od 20% (2008.: 20%) na oporezivu dobit Društva.

Porez na dobit priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti obuhvaća sljedeće:

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Porez na dobit tekuće godine	-	(12.218)
Odgođeni porezni prihod proizašao iz kreiranja i isknjiženja privremenih razlika	<u>1.630</u>	<u>4.616</u>
Ukupno porez na dobit u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	<u>1.630</u>	<u>(7.602)</u>

Odgođeni porez direktno priznat u kapitalu i rezervama:

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Odnosi se na transakcije podmirene vlasničkim instrumentima	<u>(2.342)</u>	<u>(1.331)</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

9 Porez na dobit (nastavak)

Usklađenje između poreznih rashoda i računovodstvene dobiti prikazano je kako slijedi:

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Dobit prije oporezivanja	126.817	211.970
Porez na dobit po stopi od 20% (2008.: 20%)	25.363	42.394
Porezno nepriznati rashodi	3.338	1.476
Neoporezivi prihodi	300	606
Porezne olakšice	(30.631)	(36.874)
Ukupno porezni rashodi	(1.630)	7.602
Efektivna porezna stopa	(1,3%)	3,6%

Sukladno hrvatskom poreznom zakonodavstvu, porezne olakšice uključuju dodatne porezne olakšice za rashode po osnovi istraživanja i razvoja u iznosu od 30,3 milijuna kuna (2008.: 36,3 milijuna kuna).

U skladu s propisima Republike Hrvatske, Porezna uprava može u bilo koje doba pregledati knjige i evidencije Društva u razdoblju od 3 godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može uvesti dodatne porezne obveze i kazne. Poslovodstvo Društva nije upoznato s okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

10 Zarada po dionici

	2009.	2008.
Dobit za godinu ('000 kn)	128.447	204.368
Vagana prosječna sredina ukupnog broja dionica na kraju godine	1.309.435	1.314.238
Zarada po dionici (kuna)	98,09	155,50

Osnovna i potpuno razrijeđena zarada po dionici su jednake budući da Društvo nema razrjeđivih potencijalnih običnih dionica.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

11 Nekretnine, postrojenja i oprema

2009.	Zemljišta i zgrade	Postrojenja i oprema	Ostalo	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja 2008.				
Nabavna vrijednost ili procjena	154.650	357.936	328	512.914
Akumulirana amortizacija	(88.782)	(249.271)	(173)	(338.226)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>65.868</u>	<u>108.665</u>	<u>155</u>	<u>174.688</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	65.868	108.665	155	174.688
Povećanja	805	58.254	-	59.059
Smanjenja	-	(173)	-	(173)
Amortizacija	(3.694)	(66.583)	(8)	(70.285)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>62.979</u>	<u>100.163</u>	<u>147</u>	<u>163.289</u>
Na dan 31. prosinca 2008.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	397.620	328	553.403
Akumulirana amortizacija	(92.476)	(297.457)	(181)	(390.114)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>62.979</u>	<u>100.163</u>	<u>147</u>	<u>163.289</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.				
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	62.979	100.163	147	163.289
Povećanja	-	44.390	-	44.390
Smanjenja	-	(86)	-	(86)
Amortizacija	(3.589)	(57.645)	(8)	(61.242)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>59.390</u>	<u>86.822</u>	<u>139</u>	<u>146.351</u>
Na dan 31. prosinca 2009.				
Nabavna vrijednost ili procjena	155.455	312.094	328	467.877
Akumulirana amortizacija	(96.065)	(225.272)	(189)	(321.526)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>59.390</u>	<u>86.822</u>	<u>139</u>	<u>146.351</u>

U nabavnu vrijednost uključeno je 198 milijuna kuna (2008.: 256,1 milijuna kuna) potpuno amortiziranih nekretnina, postrojenja i opreme koje Društvo još uvijek koristi.

Na dan 31. prosinca 2009. godine Društvo ima ugovore koji se odnose na buduću nabavu opreme u iznosu od 1.552 tisuće kuna (2008.: 7.852 tisuće kuna).

11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Društvo djeluje kao najmodavac pod poslovnim najmom, uglavnom zemljišta i zgrada. U zemljišta i zgrade uključene su i iznajmljene nekretnine u iznosu od 23.901 tisuću kuna (2008.: 26.207 tisuća kuna). Navedena imovina amortizira se korištenjem iste amortizacijske stope koja se koristi i za ostale zgrade. 18.655 tisuća kuna (2008.: 20.119 tisuća kuna) iznajmljene imovine iznajmljeno je pod neopozivim operativnim najmom na razdoblje od pet godina počevši od 2005. godine. Naknadna produljenja najмова dogovaraju se s najmoprimcima. Potencijalne najamnine se ne zaračunavaju. Dijelovi imovine koja se iznajmljuje ne mogu biti zasebno prodani ili zasebno dani u financijski najam. Sukladno navedenom, kriteriji MRS-a 40 za zasebno priznavanje ulaganja u nekretnine nisu zadovoljeni.

Buduća minimalna plaćanja najma prema neopozivom operativnom najmu u ukupnom iznosu za svako sljedeće razdoblje su:

	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
Manje od godinu dana	6.064	5.870
Između jedne i pet godina	-	2.935
	6.064	8.805

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

12 Nematerijalna imovina

Promjene nematerijalne imovine tijekom 2009. godine mogu se analizirati kako slijedi:

2009.	Aplikacijski programi ‘000 kn
Na dan 1. siječnja 2008.	
Nabavna vrijednost ili procjena	13.782
Akumulirana amortizacija	(9.361)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.421</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2008.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	4.421
Povećanja	4.842
Amortizacija	(2.998)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>6.265</u>
Na dan 31. prosinca 2008.	
Nabavna vrijednost ili procjena	16.620
Akumulirana amortizacija	(10.355)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>6.265</u>
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2009.	
Početna neto knjigovodstvena vrijednost	6.265
Povećanja	1.705
Amortizacija	(3.545)
Zaključna neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.425</u>
Na dan 31. prosinca 2009.	
Nabavna vrijednost ili procjena	16.264
Akumulirana amortizacija	(11.839)
Neto knjigovodstvena vrijednost	<u>4.425</u>

Nabavna vrijednost uključuje iznos od 6,4 milijuna kuna (2008.: 5,1 milijun kuna) potpuno amortizirane nematerijalne imovine koju Društvo još uvijek koristi.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

13 Zajmovi i potraživanja

	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
Depoziti kod financijskih institucija, izraženi u stranoj valuti	6.878	7.400
Potraživanja od kupaca iz inozemstva, izražena u stranoj valuti	260.469	320.094
Potraživanja od kupaca u zemlji, izražena u kunama	12.445	26.022
Potraživanja za prodane stanove		
- izražena u stranoj valuti	5.498	5.512
- izražena u kunama	1.415	1.989
Stambeni krediti zaposlenicima, izraženi u kunama	7	207
Ukupno zajmovi i potraživanja	286.712	361.224
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja (bilješka 16)	(7.815)	(11.313)
	<u>278.897</u>	<u>349.911</u>

Depoziti kod financijskih institucija uključuju garantne depozite za stambene kredite zaposlenicima Društva, uz varijabilnu kamatnu stopu u rasponu od 1,07% do 1,10% godišnje (2008.: 1,07% do 1,10% godišnje), s preostalim dospjećem dužim od tri godine.

Zajmovi i potraživanja od kupaca djelomično su osigurani bankovnim garancijama i akreditivima. Kratkotrajni dio dugotrajnih potraživanja od kupaca klasificiran je kao kratkotrajna imovina.

Dugotrajni dio zajmova i potraživanja iz zemlje i inozemstva

	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
Dospijeće		
2010.	-	92.564
2011.	74.978	60.124
2012.	42.247	38.345
2013.	36.656	35.754
2014.	34.009	34.095
2015.-2020.	85.024	85.234
	<u>272.914</u>	<u>346.116</u>

Potraživanja za prodane stanove iskazana su u iznosu umanjenom za pripadajuću obvezu prema Republici Hrvatskoj. Stambeni krediti zaposlenicima povezani su s protuvrijednošću eura, a otplata se izvršava umanjenjem mjesečne plaće te su krediti osigurani hipotekama na kuće ili stanove. Potraživanja za prodane stanove i stambeni krediti dodijeljeni ograničenom broju zaposlenika nose fiksnu kamatnu stopu do 5% godišnje. Diskont u iznosu od 3.120 tisuća kuna (2008.: 3.496 tisuća kuna) priznat je za ove kredite i amortizira se kroz izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, metodom efektivne kamatne stope od 7% godišnje.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

14 Odgođena porezna imovina

Priznata odgođena porezna imovina i obveze

Promjene u privremenim razlikama i komponente odgođene porezne imovine i obveza prikazane su kako slijedi:

	2009.		U korist/ (na teret) izvještaja o sveobu- hvatnoj dobiti	U korist/ (na teret) kapitala i rezervi	2008.	
	Imovina	Obveze			Imovina	Obveze
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Potraživanja	5.995	-	(1.483)	-	7.478	-
Zalihe	2.251	-	(25)	-	2.277	-
Primanja zaposlenih	819	-	34	-	785	-
Dugotrajna potraživanja za prodane stanove	624	-	(75)	-	699	-
Negativna fer vrijednost financijskih instrumenata	447	-	(1.154)	-	1.601	-
Odgođeno plaćanje troškova	2.159	-	1.991	-	168	-
Povećanje kapitala i rezervi zbog transakcija podmirenih vlasničkim instrumentima	10.119	(10.119)	(2.342)	(2.342)	7.777	(7.777)
	22.414	(10.119)	1.630	(2.342)	20.785	(7.777)
Prijeboj	(10.119)	10.119	-	-	(7.777)	7.777
Odgođena porezna imovina	12.295	-	1.630	(2.342)	13.008	-

Odgođena porezna imovina priznaje se po osnovi prenesenih poreznih gubitaka ukoliko je vjerojatno da će se povezane porezne olakšice ostvariti kroz buduću oporezivu dobit. Društvo nije priznalo odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 15.760 tisuća kuna (2008.: nula) po osnovi poreznog gubitka od 78.799 tisuća kuna (2008.: nula) koji se može prenositi i koristiti za umanjenje porezne osnovice u budućim razdobljima. Preneseni porezni gubitak u iznosu od 78.799 tisuća kuna (2008.: nula) istječe 2014. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

14 Odgođena porezna imovina (nastavak)

Priznata odgođena porezna imovina i obveze (nastavak)

Promjene u privremenim razlikama i komponente odgođene porezne imovine i obveza prikazane su kako slijedi:

	2008.		U korist/ (na teret) izvještaja o sveobu- hvatnoj dobiti	U korist/ (na teret) kapitala i rezervi	2007.	
	Imovina	Obveze			Imovina	Obveze
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Potraživanja	7.478	-	2.929	-	4.549	-
Zalihe	2.277	-	(183)	-	2.460	-
Primanja zaposlenih	785	-	28	-	757	-
Dugotrajna potraživanja za prodane stanove	699	-	(82)	-	781	-
Negativna fer vrijednost financijskih instrumenata	1.601	-	1.289	-	312	-
Odgođeno plaćanje troškova	168	-	(696)	-	864	-
Povećanje kapitala i rezervi zbog transakcija podmirenih vlasničkim instrumentima	7.777	(7.777)	1.331	(1.331)	6.446	(6.446)
	20.785	(7.777)	4.616	(1.331)	16.169	(6.446)
Prijeboj	(7.777)	7.777	-	-	(6.446)	6.446
Odgođena porezna imovina	13.008	-	4.616	(1.331)	9.723	-

15 Zalihe

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Sirovine i materijal	7.363	9.021
Proizvodnja u tijeku i poluproizvodi	17.657	44.816
Ukupno zalihe	25.020	53.837
Umanjenje vrijednosti zastarjelih zaliha	(961)	(727)
	24.059	53.110

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

16 Potraživanja od kupaca

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Kupci u inozemstvu	193.517	83.170
Kratkotrajni dio dugotrajnih zajmova i potraživanja	152.938	286.366
Ukupno kupci u inozemstvu	346.455	369.536
Kupci u zemlji	110.974	132.259
Kratkotrajni dio dugotrajnih zajmova i potraživanja	19.273	15.102
Ukupno kupci u zemlji	130.247	147.361
Umanjenje vrijednosti zajmova i potraživanja	(25.455)	(30.165)
	451.247	486.732

Potraživanja od kupaca uključuju 15.725 tisuća kuna (2008.: 2.700 tisuća kuna) ugovorene proizvodnje u tijeku.

Promjene rezervacije za umanjene vrijednosti zajmova i potraživanja su kako slijedi:

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Na dan 1. siječnja (bilješke 13,16)	41.478	27.201
Umanjenje vrijednosti potraživanja tijekom godine	22.612	29.042
Nenaplaćena otpisana potraživanja tijekom godine	(13.873)	(388)
Ukidanje umanjenja vrijednosti zajmova i potraživanja	(962)	(1.116)
Amortizacija diskonta (bilješka 8)	(15.985)	(13.261)
Na dan 31. prosinca (bilješke 13,16)	33.270	41.478

Od ukupno 33 milijuna kuna od umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2009. godine, 30 milijuna kuna odnosi se na zajmove i potraživanja od kupaca.

17 Ostala potraživanja

	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Neto potraživanja za plaćeni porez na dodanu vrijednost	9.456	6.209
Potraživanja za porez po odbitku	11.267	10.001
Potraživanja od zaposlenih	1.039	541
Potraživanja za obračunate kamate	3.364	1.748
Ostala potraživanja	4.462	2.025
	29.588	20.524

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

18 Financijska imovina i obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, namijenjena za trgovanje</i>		
- Pozitivna fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata	-	4.198
<i>Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
- Dužničke vrijednosnice, Ministarstvo financija	43.284	44.145
- Vlasničke vrijednosnice	603	988
- Ulaganja u otvorene investicijske fondove	76.986	-
	<u>120.873</u>	<u>49.331</u>
<i>Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka</i>		
- Negativna fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata	-	6.360
	<u>-</u>	<u>6.360</u>

19 Novac i novčani ekvivalenti

	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
Gotovina i depoziti po viđenju	44.851	14.728
Oročeni depoziti koje je kreiralo Društvo, s originalnim dospijećem do 3 mjeseca	370.084	303.575
	<u>414.935</u>	<u>318.303</u>

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

20 Kapital i rezerve

(a) Dionički kapital

Na dan 31. prosinca 2009. godine dionički kapital Društva sastoji se od 1.331.650 (2008.: 1.331.650) odobrenih, izdanih i u cijelosti plaćenih običnih dionica ukupne registrirane vrijednosti 133.165 tisuća kuna (2008.: 133.165 tisuća kuna). Nominalna vrijednost dionice je 100 kuna (2008.: 100 kuna). Vlasnici običnih dionica imaju pravo na primitak dividende u iznosu izglasanom na Glavnoj skupštini, kao i pravo na jedan glas po dionici na Glavnoj skupštini.

Dioničari Društva na dan 31. prosinca 2009. godine su:

	2009.	2009.	2008.	2008.
	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	653.473	49,07	653.473	49,07
Mali dioničari	651.830	48,95	652.741	49,02
Hrvatski fond za privatizaciju	11.879	0,89	11.848	0,89
Vlastite dionice	14.468	1,09	13.588	1,02
	<u>1.331.650</u>	<u>100,00</u>	<u>1.331.650</u>	<u>100,00</u>

(b) Vlastite dionice

Tijekom 2007. godine Društvo je kupilo 15.000 vlastitih dionica. Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 52.456 tisuća kuna izdvojena su iz neto dobiti za 2006. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 31. svibnja 2007. godine. Tijekom 2008. godine Društvo je kupilo dodatnih 3.000 vlastitih dionica. Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 3.895 tisuća kuna izdvojena su iz neto dobiti za 2006. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 31. svibnja 2007. godine. Tijekom 2009. godine Društvo je kupilo dodatne 8.893 vlastite dionice. Sredstva za kupnju ovih dionica u iznosu od 11.380 tisuća kuna izdvojena su iz neto dobiti za 2008. godinu odlukom Glavne skupštine dioničara održane 27. svibnja 2008. godine. Kupljene dionice smatraju se „vlastitim dionicama“ i dodjeljivat će se ključnom poslovodstvu i ostalim zaposlenicima u okviru postojećeg programa vezanog uz vlasničke instrumente iz 2004. godine, kao što je opisano u bilješci 24(b).

Kretanja u vlastitim dionicama prikazana su kako slijedi:

	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
Na dan 1. siječnja (bilješka 20 (a))	13.588	16.535
Nabavljeno tijekom godine	8.893	3.000
Dodijeljeno tijekom godine	<u>(8.013)</u>	<u>(5.947)</u>
Na dan 31. prosinca (bilješka 20 (a))	<u>14.468</u>	<u>13.588</u>

(c) Zakonske rezerve

Zakonske rezerve u iznosu od 5% od ukupnog dioničkog kapitala stvorene su tijekom ranijih razdoblja, izdvajanjem 5% neto dobiti tekuće godine, sve dok te rezerve nisu dosegle 5% dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka ako je za njihovo pokrivanje dobit financijske godine nedostatna ili ako ne postoje druge rezerve. Društvo je dostiglo propisanu visinu zakonskih rezervi u 2000. godini te nakon toga nije bilo dodatnih izdvajanja.

21 Predložena dividenda

Obveza za dividende se ne priznaje dok dividendu ne odobri Glavna skupština dioničara. Na dan 26. svibnja 2009. godine, Glavna skupština je odobrila redovnu dividendu za 2008. godinu u iznosu od 20,00 kuna po dionici kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 50,00 kuna po dionici, u ukupnom iznosu od 91.8 milijuna kuna. Na sastanku koji je održan 23. veljače 2010. godine, Uprava je predložila redovnu dividendu za 2009. godinu u iznosu od 20 kuna po dionici, kao i izvanrednu dividendu u iznosu od 100 kuna po dionici. Dividenda će biti isplaćena iz preostalog dijela zadržane dobiti ostvarene u 2008. godini, te iz dijela dobiti ostvarene za 2009. godinu, nakon odobrenja Glavne skupštine dioničara zakazane za 20. svibnja 2010. godine.

Dividende u novcu, odobrene i isplaćene za prethodne godine, bile su kako slijedi:

	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
70,00 kuna po dionici za 2008. godinu	91.758	-
270,00 kuna po dionici za 2007. godinu	-	355.305

22 Upravljanje kapitalom

Ciljevi Društva vezani uz upravljanje kapitalom su sljedeći:

- očuvati sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja kao i da nadalje ostvaruje dobit za dioničare i ostale interesne skupine;
- osigurati odgovarajuće izvore kapitala, koliko god je to moguće, kroz zadržanu dobit; i
- održavati bilancu s visokim udjelom likvidnih novčanih sredstava i kratkotrajne imovine, te vlastitog kapitala i drugih ulaganja.

Društvo stvara dovoljno novčanih sredstava iz vlastitog poslovanja za podmirenje obveza u dospelju, za financiranje kupaca i ispunjavanje planiranih investicija, te za isplatu dividende.

Društvo nadzire kapital korištenjem zakonom propisane minimalne razine kapitala. Dionički kapital objavljen je u bilješki 20 uz financijske izvještaje.

23 Uzeti zajmovi

Tijekom 2008. godine Društvo je uzelo zajam od HBOR-a u iznosu od 8.085 tisuća kuna i isporučilo kupcu informacijsko-komunikacijsku opremu. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi („Ministarstvo“) je preuzelo obvezu prema Društvu u ime kupca te je, temeljem ugovora o cesiji između Društva, kupca i Ministarstva, Ministarstvo preuzelo obvezu plaćanja dospjelih iznosa, u ime klijenta, izravno HBOR-u. Obveze Društva prema HBOR-u smanjuju se kako Ministarstvo otplaćuje. Zajam HBOR-a je odobren na razdoblje od 5 godina. Kratkoročni dio zajma iznosi 1.655 tisuća kuna, dok će ostatak biti otplaćen u polugodišnjim anuitetima do 2013. godine uz kamatnu stopu šestomjesečni EURIBOR uvećanu za maržu od 2% godišnje. Po ovom kreditu Društvo nema instrumenata osiguranja. U 2008. godini, iznos zajma od 748 tisuća kuna nosi fiksnu kamatnu stopu od 7,9%.

	2009.	2008.
	‘000 kn	‘000 kn
Dugoročni dio zajmova	4.965	6.425
Kratkoročni dio zajmova	1.655	2.408
	<u>6.620</u>	<u>8.833</u>

24 Primanja zaposlenih

(a) Dugoročna primanja za godine rada

Društvo nema poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlenike ili poslovodstvo. Za sve zaposlenike plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi tvore osnovu za mirovine koje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu. Uz to, tijekom 2001. godine, Društvo je potpisalo dodatak Kolektivnom ugovoru po kojemu zaposlenici imaju pravo na naknadu zbog prijevremenog odlaska u mirovinu.

Društvo isplaćuje jednokratnu otpremninu u iznosu od 8.000 kuna svakom zaposleniku koji odlazi u mirovinu. Društvo isplaćuje i jubilarne nagrade za svakih 5 godina odrađenih u Društvu, počevši od desete pa do četrdesete godine radnog staža. Glavne aktuarske pretpostavke pri određivanju visine obveze za jednokratne otpremnine i jubilarne nagrade na dan 31. prosinca 2009. godine bile su diskontna stopa od 6% (2008.: 6%) i prosječna stopa fluktuacije zaposlenika od 3,01% (2008.: 3,06%).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Primanja zaposlenih (nastavak)

(a) Dugoročna primanja za godine rada (nastavak)

Kretanja u dugoročnim primanjima za godine rada bila su sljedeća:

	2009.	2009.	2009.	2008.	2008.	2008.
	Jubilarnе nagrade	Umirovlje- nje	Ukupno	Jubilarnе nagrade	Umirovlje- nje	Ukupno
	‘000 kn	‘000 kn	‘000 kn	‘000 kn	‘000 kn	‘000 kn
Na dan 1. siječnja	3.927	1.082	5.009	3.786	936	4.722
Obveza kreirana tijekom godine	657	336	993	469	202	671
Obveza iskorištena tijekom godine	(406)	(48)	(454)	(328)	(32)	(360)
Obveza ukinuta tijekom godine	(83)	(339)	(422)	-	(24)	(24)
Na dan 31. prosinca	4.095	1.031	5.126	3.927	1.082	5.009

(b) Isplate s temelja dionica

Tijekom 2004. godine, Društvo je pokrenulo Program vjernosti Društvu, program isplate s temelja dionica prema kojemu poslovodstvo i ostali zaposlenici imaju pravo primiti dionice Društva, a to je pravo uvjetovano ispunjenjem određenog broja godina rada (razdoblje ispunjenja) od datuma odluke o dodjeli.

Društvo dodatno dodjeljuje vlastite dionice užem poslovodstvu i ostalim zaposlenicima kao bonus utemeljen na Programu nagrađivanja.

Vlastite dionice raspodjeljuju se izabranim zaposlenicima nakon odobrenja na Glavnoj skupštini dioničara.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Isplate s temelja dionica (nastavak)

Uvjeti programa dodjele dionica su sljedeći:

Izabrani zaposlenici/datum dodjele	Broj dodijeljenih dionica	Uvjeti ispunjenja
<i>Program vjernosti</i>		
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2004. godine	690	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2004. godine	8.355	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2005. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2005. godine	(125)	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2006. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2006. godine	4.575	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2007. godine	-	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2007. godine	(145)	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2008. godine	450	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2008. godine	2.285	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2009. godine	460	Tri do pet godina rada
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2009. godine	3.505	Tri do pet godina rada
	<u>20.050</u>	
<i>Program nagrađivanja</i>		
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2004. godine	1.640	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2004. godine	730	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2005. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2005. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2006. godine	1.200	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2006. godine	-	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2007. godine	3.162	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2007. godine	2.577	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2008. godine	1.287	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2008. godine	2.430	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ključnom poslovodstvu tijekom 2009. godine	51	Po dodjeli
Dionice dodijeljene ostalim zaposlenicima tijekom 2009. godine	2.886	Po dodjeli
	<u>15.963</u>	

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

24 Primanja zaposlenih (nastavak)

(b) Isplate s temelja dionica (nastavak)

Fer vrijednost usluga primljenih u zamjenu za dodijeljene dionice mjeri se u odnosu na tržišnu cijenu na datum dodjele.

	Broj dodijeljenih dionica	Vagana prosječna fer vrijednost po dionici
Dodijeljene dionice u 2004. godini	11.415	656,68 kn
Dodijeljene dionice u 2005. godini	(125)	735,99 kn
Dodijeljene dionice u 2006. godini	5.775	2.330,18 kn
Dodijeljene dionice u 2007. godini	5.594	3.387,12 kn
Dodijeljene dionice u 2008. godini	6.452	1.380,27 kn
Dodijeljene dionice u 2009. godini	6.902	1.696,91 kn

Tijekom 2009. godine Društvo je priznalo rashode u iznosu od 11.712 tisuća kuna (2008.: 6.656 tisuća kuna) po osnovi isplate s temelja dionica; rashodi su uključeni u troškove osoblja kao što je prikazano u bilješci 7. Tijekom 2009. godine nisu provedeni novi Programi nagrađivanja, već su zaposlenicima bile distribuirane dionice Društva prema postojećim Programima. Program nagrađivanja za 2009. godinu utvrđen je na temelju trajanja zaposlenja u Društvu, te je u potpunosti odobren i uglavnom isplaćen tijekom 2009. godine. Od 2.900 dionica odobrenih za podjelu temeljem Programa nagrađivanja tijekom 2007. godine, količina od 1.600 dionica u ukupnom iznosu od 5.472 tisuće kuna, kao što je prikazano u bilješci 28 (b), nije bila dodijeljena tijekom 2008. godine. Iznos od 1.917 dionica podijeljen je tijekom 2008. godine, dok je 1.800 dionica podijeljeno tijekom 2009. godine. Od 6.902 dionice dodijeljene u 2009. godini, 1.194 će biti podijeljene u sljedećoj financijskoj godini.

Za dionice dodijeljene temeljem Programa vjernosti, razdoblje stjecanja prava isteklo je tijekom 2009. godine. Ukupan vagani prosječni trošak dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti tijekom 2009. godine iznosi 23.596 tisuća kuna (2008.: 2.671 tisuću kuna).

Sljedeći prikaz kretanja dionica dodijeljenih temeljem Programa nagrađivanja i Programa vjernosti:

	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
Na dan 1. siječnja	13.580	8.145
Dodijeljeno	2.937	14.577
Preneseno	(5.708)	(7.542)
Isteklo	-	(1.600)
Na dan 31. prosinca	10.809	13.580

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

25 Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	2009. ‘000 kn	2008. ‘000 kn
Obveze prema dobavljačima	43.410	36.391
Obveze prema zaposlenicima	42.215	51.954
Ostale kratkoročne obveze	15.980	13.675
	<u>101.605</u>	<u>102.020</u>

26 Rezerviranja

Kretanja u rezerviranjima bila su kako slijedi:

	2009. Rezerviranja za garancije ‘000 kn	2009. Rezerviranja za penale ‘000 kn	2009. Otpremnine ‘000 kn	2009. Ukupno ‘000 kn	2008. Rezerviranja za garancije ‘000 kn	2008. Rezerviranja za penale ‘000 kn	2008. Ukupno ‘000 kn
Na dan 1. siječnja	11.634	843	-	12.477	14.806	1.856	16.662
Rezerviranja kreirana tijekom godine	3.179	5.789	10.284	19.252	4.673	1.105	5.778
Ukinuta rezerviranja tijekom godine	(2.355)	(721)	-	(3.076)	(4.297)	(1.856)	(6.153)
Iskorištena rezerviranja tijekom godine	(2.456)	(2.467)	-	(4.923)	(3.548)	(262)	(3.810)
Na dan 31. prosinca	<u>10.002</u>	<u>3.444</u>	<u>10.284</u>	<u>23.730</u>	<u>11.634</u>	<u>843</u>	<u>12.477</u>

Rezerviranje za garancije napravljeno je zbog pokrića očekivanih zahtjeva po garancijama za proizvode prodane tijekom godine. Rezerviranje za penale napravljeno je da bi se pokrila očekivana potraživanja od kupaca u slučaju kašnjenja u isporukama proizvoda i usluga nastalih tijekom godine. Ukinuta rezerviranja za izdane garancije odnose se na istekle garancije, a ukinuta rezerviranja za penale na ukinute ili istekle obveze.

U 2009. godini postignut je sporazum s predstavnicima lokalnog sindikata u kojemu je utvrđen broj uključenih zaposlenika kao i paket otpremnina koje Društvo nudi u zamjenu za prijevremeno umirovljenje, te iznos otpremnina koje zaposlenicima koji su se odlučili za prijevremeno umirovljenje treba isplatiti prije kraja financijske godine. Na dan 31. prosinca 2009. godine procijenjeni trošak restrukturiranja zaposlenika iznosi 10,2 milijuna kuna i iskazan je u bilješci 7, Troškovi osoblja.

27 Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja

	2009.	2008.
	‘000 kn	‘000 kn
Predujmovi od kupaca u zemlji	315	2.160
Predujmovi od kupaca u inozemstvu	16.280	15.551
Odgođeni prihodi	50.722	31.551
Odgođeno plaćanje troškova neiskorištenih godišnjih odmora	10.548	10.906
Odgođeno plaćanje troškova za sudske sporove	898	801
Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama	54.067	70.126
Odgođeno plaćanje ostalih troškova	14.470	11.906
	<u>147.300</u>	<u>143.001</u>

Odgođeni prihodi predstavljaju obveze prema kupcima po ugovorima za koje posao još nije izvršen. Odgođeno plaćanje troškova po ugovorima o uslugama uglavnom predstavlja trošak po ugovorima o izvršenim uslugama za koje nije ispostavljena faktura.

28 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima

Za potrebe ovih financijskih izvještaja, društva se smatraju povezanim ako jedno od njih kontrolira drugo, ako se nalazi pod zajedničkom kontrolom ili ako ima značajan utjecaj na drugo društvo pri donošenju financijskih ili poslovnih odluka. Prilikom razmatranja svakog mogućeg odnosa među povezanim društvima, pozornost treba usmjeriti na suštinu tog odnosa, a ne samo na pravni oblik.

Društvo ima povezane odnose s Ericssonovom grupom kroz 49,07% (2008.: 49,07%) dionica u vlasništvu društva Telefonaktiebolaget LM Ericsson, koje je ujedno i krajnje matično društvo Ericssonove grupe.

Društvo ima povezane odnose s društvom Telefonaktiebolaget LM Ericsson, podružnicama i pridruženim društvima unutar Ericssonove grupe, Nadzornim odborom, Upravom i ostalim izvršnim poslovdstvom.

(a) Ključne transakcije s povezanim društvima

Glavne transakcije s društvima iz Ericssonove grupe mogu se prikazati kako slijedi:

	Telefonaktiebolaget LM Ericsson		Ostala konsolidirana društva Ericssonove grupe		Ukupno	
	2009. '000 kn	2008. '000 kn	2009. '000 kn	2008. '000 kn	2009. '000 kn	2008. '000 kn
Prodaja proizvoda i usluga						
Prihodi od prodaje	-	-	435.610	453.187	435.610	453.187
Prihodi od provizije	-	-	777	1.601	777	1.601
Ukupno prodaja	-	-	436.387	454.788	436.387	454.788
Nabava proizvoda i usluga						
Licence	4.781	6.770	35.666	35.955	40.447	42.725
Naknada za tehničko-poslovnu suradnju	-	-	14.153	5.022	14.153	5.022
Trošak prodanih proizvoda	416	-	477.261	766.377	477.677	766.377
Ukupno nabava	5.197	6.770	527.080	807.354	532.277	814.124

Transakcije prodaje proizvoda i usluga direktno su ugovorene između sudjelujućih stranaka, a dogovarane su na pojedinačnoj osnovi. Društvo plaća naknade za licence za prodaju proizvoda fiksne telefonije, prodaju usluga, korištenje korporativnog zaštitnog znaka te naknade za tehničko-poslovnu suradnju. Naknade za licence plaćaju se po prodanoj jedinici kao postotak prodaje proizvoda i rješenja za područje fiksne telefonije te prodaje usluga. Transakcije između povezanih društava obavljaju se po uobičajenim tržišnim uvjetima.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

28 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(b) *Naknade ključnom poslovodstvu*

Ključno poslovodstvo Društva uključuje izvršno poslovodstvo, navedeno na 3. stranici ovog izvještaja, koje se sastoji od člana Uprave i direktora glavnih organizacijskih jedinica.

	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
Plaće i ostala kratkoročna primanja zaposlenih	16.364	24.122
Ostala dugoročna primanja	4	-
Isplate s temelja dionica	830	4.365
Ukidanje rezerve za isplate s temelja dionica iz prethodne godine (bilješka 24 b)	-	(5.472)
	<u>17.198</u>	<u>23.015</u>

Članovi izvršnog poslovodstva i Nadzornog odbora imali su u vlasništvu 5.158 običnih dionica na kraju godine (2008.: 4.981 dionicu).

Unutar zajmova i potraživanja uključeno je 14 tisuća kuna (2008.: 77 tisuća kuna) zajmova i predujmova dodijeljenih ključnom poslovodstvu. Tijekom 2009. godine Društvo je naplatilo 2 tisuće kuna (2008.: 6 tisuća kuna) s osnove kamata po navedenim zajmovima.

Uz to, Društvo je isplatilo naknade Nadzornom odboru u iznosu od 319 tisuća kuna (2008.: 314 tisuća kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

28 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(c) Stanje obveza i potraživanja za prodane i kupljene proizvode i usluge na kraju godine

Stanje na kraju godine proizašlo iz ključnih transakcija s društvima iz Ericssonove grupe prikazano je kako slijedi:

	Potraživanja		Obveze	
	2009.	2008.	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Većinski dioničar				
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (LME)	-	-	(1.718)	477
Konsolidirana društva Ericssonove grupe				
Ericsson AB (EAC)	-	-	-	5.531
Ericsson AB (EAB)	42.809	45.439	63.816	63.487
Ericsson Telecomunicazioni S.P.A. (TEI)	-	68	46	-
Ericsson Corporatia AO (ECR)	2.617	4.895	-	-
LM Ericsson Limited (LMI)	176	-	614	425
Ericsson SP. Z.O.O. (EPO)	42	157	-	-
Ericsson Network Technologies AB (ECA)	-	-	1.920	510
Ericsson Austria A.G. (SEA)	55	5	-	-
Ericsson SPOL.S.R.O. (ECZ)	76	4	-	-
Ericsson Egypt Ltd. (EEL)	489	401	-	-
Ericsson Telecomm. Equipment S.A. (ETG)	214	124	-	-
Ericsson Hungary Ltd. (ETH)	11	468	-	41
Ericsson Ltd. (ETL)	445	303	11	74
Ericsson Telecommunicatia B.V. (ETM)	2.793	487	1.676	2.415
OY LM Ericsson AB (LMF)	-	18	107	-
Ericsson Slovakia SPOL.S.R.O. (SBB)	25	150	-	-
Ericsson d.o.o. (EBA)	20	88	715	172
Ericsson GMBH Group (EDD)	300	-	89	405
Ericsson De Panama S.A. (EDP)	-	14	-	-
Ericsson Espana S.A. (EEM)	18	101	57	-
Ericsson Maroc SARL (EMO)	124	1.120	-	-
Ericsson Telekomunikations Bulgaria EOOD (ETB)	114	75	-	-
Ericsson d.o.o. (EVN)	-	2	-	104
Ericsson International Services B.V. Group (ISN)	-	-	44	-
LM Ericsson Ltd. (Nigeria) Group (LMN)	406	90	-	-
Nippon Ericsson K.K. Group (NRJ)	217	-	-	-
Ericsson (China) Communications (CBC)	346	-	-	-
Ericsson TEMS AB Group (TMS)	-	-	-	96
Marconi Sud S.P.A. (MSI)	-	-	-	26
Ericsson Australia PTY LTD. (EPA)	-	-	137	82
Ericsson (Malaysia) SDN BHD (ECM)	395	-	-	-

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

28 Potraživanja i obveze prema povezanim društvima (nastavak)

(c) Stanje obveza i potraživanja za prodane i kupljene proizvode i usluge na kraju godine (nastavak)

	Potraživanja		Obveze	
	2009.	2008.	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Konsolidirana društva Ericssonove grupe (nastavak)				
Kuwait Ericsson Telephone Equipment and Services (KET)	-	-	-	-
Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Abu Dabi Branch (TKU)	-	376	-	-
Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Tech. Office Oman (TKA)	63	-	-	-
Ericsson AB, Saudi Arabia Branch (BSA)	266	965	-	-
Ericsson AB Sudan Co. Limited (BSD)	77	-	-	-
Ericsson India Private Ltd. (EIL)	7	-	45	-
Ericsson AB(Tunisian branch) (BTN)	406	-	-	-
Ericsson Algerie S.A.R.L. (EAL)	-	15	-	-
Ericsson NV/SA - Belux (EBR)	-	-	186	-
Ericsson Servicos De Telecomunicacoes LTDA (EBS)	-	154	-	-
Ericsson Telecomunicacoes LDA (SEP)	259	107	-	-
Ericsson Regional Office (RJO)	-	286	-	-
P.T. Ericsson Indonesia (EID)	-	46	-	-
Ericsson Telecommunications Romania S.R.L. (ETR)	198	85	-	-
Ericsson South Africa Ltd. (ESA)	1.167	592	-	-
Ericsson d.o.o. za telekomunikacije (EYU)	-	231	-	-
Ericsson AB Bahrain Branch (BBH)	-	117	-	-
Ericsson Sub-Saharan Africa L.T.D. (ASL)	4	63	-	-
Ericsson AB Jordan (BJO)	-	171	-	-
TOO Ericsson Kazahstan (EKZ)	-	-	-	217
Kuwait Ericsson Telephone Equipment and Services (KET)	-	-	-	211
Ericsson Canada Inc. (EMC)	686	-	-	8
Ericsson Television Limited (TTE)	-	-	94	-
Ericsson de Honduras S.A. (HND)	34	-	-	-
Ericsson France S.A.S. (ESF)	525	-	-	-
Ericsson Iran (IRN)	166	-	-	-
Ericsson Kenya Limited (EKL)	69	-	-	-
Ericsson Korea LTD. (EKK)	50	-	-	-
Ericsson Lebanon Communications (ELC)	40	-	-	-
Ericsson Limited (EHK)	268	-	-	-
Ericsson Radio Systems Ghana (BGH)	594	-	-	-
Ericsson Telekomunikasyon A.S. Istanbul (ENK)	88	-	-	-
Ericsson Vietnam Comp. Limited (ETV)	34	-	-	-
Telefonaktiebolaget LM Ericsson (TKU)	91	-	-	-
Ostali	2.121	1.894	-	-
	<u>58.905</u>	<u>59.111</u>	<u>67.839</u>	<u>74.281</u>

29 Upravljanje financijskim rizicima

Društvo je, uslijed svojih aktivnosti, izloženo čitavom nizu financijskih rizika: tržišnom riziku (uključujući valutni, kamatni i cjenovni rizik), kreditnom riziku i riziku likvidnosti. Izloženost valutnom, kamatnom i kreditnom riziku javlja se tijekom redovnog poslovanja Društva. Upravljanje rizicima provodi odjel riznice, a glavna mu je uloga aktivno upravljanje ulaganjem viška likvidnosti kao i financijskom imovinom i obvezama te upravljanje i kontrola izloženosti financijskim rizicima. U Društvu postoji i služba za financiranje kupaca, a glavni joj je cilj pronalaženje odgovarajućih rješenja za financiranje kupaca uz posredovanje treće strane i što manji angažman Društva u pružanju takvih usluga kupcima. Politika upravljanja rizicima povezana s upravljanjem financijskim sredstvima, može se ukratko prikazati kako slijedi:

(a) Valutni rizik

Valutni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tečaja. Društvo je izloženo promjenama vrijednosti američkog dolara i eura jer je značajan dio potraživanja i inozemnih prihoda iskazan u ovim valutama. Upravljanje ovim rizikom svodi se na, koliko je to moguće, usklađivanje priljeva u nekoj valuti s odljevima u istoj valuti. Nadalje, Društvo sklapa terminske ugovore za kupnju strane valute kako bi se ekonomski zaštitilo od izloženosti valutnom riziku koji proizlazi iz operativnih novčanih tokova. Svi derivativni ugovori imaju dospijeće manje od jedne godine nakon datuma bilance.

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2009. godine, ako bi se euro smanjio/povećao za 0,43% u odnosu na kunu (2008.:0,68%), uz pretpostavku da su svi ostali pokazatelji ostali nepromijenjeni, i ako bi se američki dolar smanjio/povećao za 2,54% u odnosu na kunu (2008.: 8%), neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi za 3.997 tisuća kuna veća/manja (2008.: 18.108 tisuća), uglavnom kao rezultat dobitka/gubitka od tečajnih razlika na preračunavanju iz eura kod novca i novčanih ekvivalenata, financiranja kupaca te potraživanja od inozemnih kupaca.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(a) Valutni rizik (nastavak)

Tabele u nastavku prikazuju promjene vrijednosti valuta te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2009.

	EUR	USD	Ostale	Ukupno		
	'000 kn	'000 kn	valute	strane	kn	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	valute	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	256.171	12.341	-	268.512	10.385	278.897
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	373.750	27.307	344	401.401	147.791	549.192
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	-	120.873	120.873
Novac i novčani ekvivalenti	<u>368.980</u>	<u>4.060</u>	<u>98</u>	<u>373.198</u>	<u>41.797</u>	<u>414.935</u>
	<u>998.901</u>	<u>43.708</u>	<u>442</u>	<u>1.043.051</u>	<u>320.846</u>	<u>1.363.897</u>
Uzeti zajmovi*	7.505	-	-	7.505	-	7.505
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	<u>83.245</u>	<u>7.300</u>	<u>298</u>	<u>90.843</u>	<u>78.601</u>	<u>169.444</u>
	<u>90.750</u>	<u>7.300</u>	<u>298</u>	<u>98.348</u>	<u>78.601</u>	<u>176.949</u>
Valutna neusklađenost	<u>908.151</u>	<u>36.408</u>	<u>144</u>	<u>944.703</u>	<u>242.245</u>	<u>1.186.948</u>

* uključene obveze za kamate u iznosu od 885 tisuća kuna

2008

	EUR	USD	Ostale	Ukupno		
	'000 kn	'000 kn	valute	strane	kn	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	valute	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	314.648	13.453	-	328.101	21.810	349.911
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	199.275	215.498	60	414.833	151.534	566.367
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	4.198	-	4.198	45.133	49.331
Novac i novčani ekvivalenti	<u>263.077</u>	<u>11.775</u>	<u>26</u>	<u>274.878</u>	<u>43.425</u>	<u>318.303</u>
	<u>777.000</u>	<u>244.924</u>	<u>86</u>	<u>1.022.010</u>	<u>261.902</u>	<u>1.283.912</u>
Uzeti zajmovi*	10.550	-	-	10.550	-	10.550
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	<u>57.067</u>	<u>28.154</u>	<u>466</u>	<u>85.687</u>	<u>90.614</u>	<u>176.301</u>
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	6.360	-	6.360	-	6.360
	<u>67.617</u>	<u>34.514</u>	<u>466</u>	<u>102.597</u>	<u>90.614</u>	<u>193.211</u>
Valutna neusklađenost	<u>709.383</u>	<u>210.410</u>	<u>(380)</u>	<u>919.413</u>	<u>171.288</u>	<u>1.090.701</u>

*uključene obveze za kamate u iznosu od 1.717 tisuća kuna

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Budući da Društvo svoja likvidna sredstva ulaže u depozite s kratkim rokom dospijeca, ovaj je rizik ograničen na ulaganja u obveznice Ministarstva financija i dugoročne depozite kod financijskih institucija (bilješke 13,18).

U odnosu na iskazano stanje na dan 31. prosinca 2009. godine, da se efektivna kamatna stopa na primljene kredite povećala/smanjila za 1,2% na godišnjoj razini (2008.:0,6%), neto dobit za izvještajno razdoblje bila bi 1.711 tisuća kuna manja/veća (2008: 1.657 tisuća), kao rezultat većeg/manjeg prihoda od kamata na financijsku imovinu klasificiranu po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, ugovore za financiranje kupaca i većeg/manjeg rashoda od kamata na uzetim zajmovima.

Sljedeća tabela prikazuje prosječne kamatne stope:

	2009.	2008.
	Prosječne	Prosječne
	kamatne	kamatne
	stope	stope
	%	%
Zajmovi i potraživanja	4,54	6,37
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	1,22	4,78
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	1,97	5,38
Novac i novčani ekvivalenti	2,94	5,03
 Uzeti zajmovi	 3,46	 7,15

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(b) Kamatni rizik (nastavak)

U tabelama u nastavku vidljiva je analiza utjecaja promjene vrijednosti kamatnih stopa te neusklađenost koja iz toga proizlazi.

2009.	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 – 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	(3.355)	-	-	-	222.313	59.939	278.897	51.806
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	391.825	38.689	18.509	100.169	-	-	549.192	84.918
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	603	-	107.019	-	13.251	-	120.873	43.284
Novac i novčani ekvivalenti	-	221.554	193.381	-	-	-	414.935	414.935
	389.073	260.243	318.909	100.169	235.564	59.939	1.363.897	594.943
Uzeti zajmovi*	-	-	-	2.024	5.481	-	7.505	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	169.444	-	-	-	-	-	169.444	-
	169.444	-	-	2.024	5.481	-	176.949	-
Kamatna neusklađenost	219.629	260.243	318.909	98.145	230.083	59.939	1.186.948	594.943

* uključene obveze za kamate u iznosu od 885 tisuća kuna

2008.

	Beskamatno	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno	Fiksna kamatna stopa
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	26	1.130	256.197	83.610	8.948	349.911	83.783
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	287.758	31.372	42.560	204.677	-	-	566.367	269.695
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	5.186	-	-	44.145	-	-	49.331	44.145
Novac i novčani ekvivalenti	-	318.303	-	-	-	-	318.303	318.303
	292.944	349.701	43.690	505.019	83.610	8.948	1.283.912	715.926
Uzeti zajmovi*	-	385	-	2.687	7.478	-	10.550	774
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	176.301	-	-	-	-	-	176.301	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6.360	-	-	-	-	-	6.360	-
	182.661	385	-	2.687	7.478	-	193.211	774
Kamatna neusklađenost	110.283	349.316	43.690	502.332	76.132	8.948	1.090.701	715.152

*uključene obveze za kamate u iznosu od 1.717 tisuća kuna

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(c) Cjenovni rizik

Društvo je izloženo cjenovnom riziku koji proizlazi iz ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosnice koje su klasificirane kao financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka. Svim vrijednosnicama kojima Društvo raspolaže aktivno se trguje na Zagrebačkoj burzi, te promjena indeksa CROBEX i CROBIS može utjecati na rezultate poslovanja.

Donja tabela prikazuje utjecaj povećanja/smanjenja indeksa na neto dobit Društva pod pretpostavkom da je indeks CROBEX povećan/smanjen za 39% (2008.: 25%), a indeks CROBIS povećan/smanjen za 5% (2008.: 5%). Utjecaj na dobit za godinu prikazan je kako slijedi:

	Utjecaj na dobit za godinu	
	2009.	2008.
	'000 kn	'000 kn
Indeks		
CROBEX	188	188
CROBIS	1.633	1.633

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neispunjavanja obveza jedne strane u financijskom instrumentu, a što bi moglo prouzročiti nastanak financijskog gubitka drugoj strani. Značajan rizik povezan je s visokom razinom potraživanja vezanih uz financiranje kupaca. Društvo u značajnoj mjeri financira kupce, što ga izlaže riziku. Novi se kupci prihvaćaju nakon što su zadovoljili detaljan pregled kreditne sposobnosti te nakon sagledavanja kreditnog rizika zemlje. Preostala se potraživanja često pregledavaju. Gubici od umanjenja vrijednosti izračunavaju se metodom izračuna neto sadašnje vrijednosti. Nadalje, prisutan je rizik koncentracije potraživanja jer Društvo ima značajan udio potraživanja od nekih kupaca. Na dan 31. prosinca 2009. godine pet najvećih kupaca predstavlja 49% ukupne neto vrijednosti potraživanja (2008.: 65%). Društvo smatra da najveću izloženost ovom riziku predstavlja iznos potraživanja od kupaca (bilješke 13 i 16) i ostalih potraživanja (bilješka 17), bez umanjenja vrijednosti za sumnjiva potraživanja. Analiza dospijeća ovih potraživanja vidljiva je u tabeli ročnosti u daljnjem tekstu ove bilješke.

Akreditivi se koriste kao metoda za osiguranje plaćanja od strane kupaca koji posluju na određenim tržištima, osobito na tržištima koja se nalaze u nestabilnom političkom i/ili gospodarskom okruženju. Banke potvrđuju akreditive, čime se smanjuje politička i komercijalna izloženost kreditnom riziku.

Prije odobrenja novih sredstava za financiranje kupaca obavlja se interna procjena kreditnog rizika kako bi se procijenila kreditna sposobnost (za politički i gospodarski rizik) svake transakcije. Ponovne procjene kreditne sposobnosti za svakog se kupca redovito obavljaju.

Rezerviranja koja se odnose na izloženost riziku vezanom uz financiranje kupaca utvrđuju se samo kada se mogu pouzdano mjeriti i kada se nakon što je financijski aranžman stupio na snagu pojave određeni događaji koji bi mogli imati negativni utjecaj na sposobnost i/ili spremnost zajmoprimca za otplaćivanjem preostalog duga. Navedeni događaji mogu biti politički (u pravilu izvan kontrole zajmoprimca) ili komercijalni, npr. oslabljena kreditna sposobnost zajmoprimca.

Osiguranja sredstava za financiranje kupaca u pravilu uključuju zalog nad opremom i zalog nad određenom imovinom zajmoprimca. Ako je dostupno, može se ugovoriti i pokriće rizika od strane treće osobe. „Pokriće rizika od strane treće osobe“ znači da je banka, izvozno-kreditna agencija ili druga financijska ustanova izdala garanciju koja pokriva kreditni rizik. To također može biti i prijenos kreditnog rizika u okviru tzv. „sekundarnog aranžmana“ s bankom, pri čemu banka preuzima odgovornost za kreditni rizik i financiranje onoga dijela koji ona pokriva. Pokriće kreditnog rizika od strane treće osobe također može izdati i osiguravajuće društvo.

Na dan 31. prosinca 2009. godine, ukupna izloženost riziku koja se odnosi na financiranje kupaca iznosila je 445 milijuna kuna (2008.: 648 milijuna kuna).

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Sljedeće tabele prikazuju starosnu strukturu i sumarni prikaz dospijea svih dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2009.

Tabela 1

Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca						
2009.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	77.696	120.821	147.755	108.836	151.816	606.924
Domaća potraživanja	8.280	95.808	26.158	12.445	-	142.691
Potraživanja od povezanih društava	9.106	49.799	-	-	-	58.905
Ukupno	95.082	266.428	173.913	121.281	151.816	808.520

Tabela 2

Starosna struktura ukupno dospjelih zajmova i potraživanja od kupaca					
2009.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	42.817	33.360	1.404	115	77.696
Domaća potraživanja	4.406	2.956	918	-	8.280
Potraživanja od povezanih društava	6.194	2.850	62	-	9.106
Ukupno	53.417	39.166	2.384	115	95.082

Tabela 3

Dospijeće plaćanja ukupnih zajmova i potraživanja od kupaca (vezano uz dospjele stavke)						
2009.	Dospjelo	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	77.696	114.048	143.583	108.836	151.816	595.979
Domaća potraživanja	8.280	23.548	11.314	12.445	-	55.587
Potraživanja od povezanih društava	9.106	44.871	-	-	-	53.977
Ukupno	95.082	182.467	154.897	121.281	151.816	705.543

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(d) Kreditni rizik (nastavak)

Tabela 4

Dospjeli zajmovi i potraživanja od kupaca, ali bez umanjenja vrijednosti

2009.	Manje od 3 mjeseca	3 mjeseca do 1 godine	1 do 3 godine	Preko 3 godine	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Inozemna potraživanja	34.362	20.770	1.398	115	56.645
Domaća potraživanja	756	579	39	-	1.374
Potraživanja od povezanih društava	6.194	2.850	62	-	9.106
Ukupno	41.312	24.199	1.499	115	67.125

Na dan 31. prosinca 2009. godine ukupno nenaplaćeni zajmovi i potraživanja od kupaca iznose 808 milijuna kuna (Tabela 1) od kojih 535 milijuna kuna dospijeva na naplatu unutar godine dana. Na dan 31. prosinca 2009. godine na naplatu je dospjelo 95 milijuna kuna, od čega je 92 milijuna kuna na naplatu dospjelo unutar godine dana.

Na dan 31. prosinca 2009. godine ukupno potraživanje od kupaca s dospjelim stavkama iznosi 705 milijuna kuna (Tabela 3). Od navedenog iznosa, 432 milijuna kuna je već dospjelo ili dospijeva na naplatu unutar godine dana.

Trenutačna gospodarska kriza povećava rizik i nesigurnost naplativosti nekih od navedenih potraživanja. Na dan 31. prosinca 2009. godine Društvo je iskazalo rezervaciju od 30 milijuna kuna za umanjenje vrijednosti ovih potraživanja. Iznosi od 67 milijuna kuna (Tabela 4) dospjeli su, ali im vrijednost nije umanjena na dan 31. prosinca 2009. godine.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(e) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, koji se smatra rizikom financiranja, je rizik od poteškoća s kojima se Društvo može susresti u prikupljanju sredstava za podmirivanje obveza povezanih s financijskim instrumentima. Kako Društvo nema obveza u financijskim instrumentima, rizik proizlazi samo iz svakodnevnih aktivnosti. Društvo je veliku pozornost obratilo na tok novca, prateći stvarne dnevne promjene te prilagođavajući mjesečne planove. Zbog povoljne likvidne pozicije Društva, ovaj se rizik smatra niskim. Donja tabela daje prikaz ročnosti i neusklađenosti koja iz toga proizlazi.

2009.	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	-	-	-	218.958	59.939	278.897
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	291.984	146.661	110.547	-	-	549.192
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	120.873	-	-	120.873
Novac i novčani ekvivalenti	61.351	353.584	-	-	-	414.935
	353.335	500.245	231.420	218.958	59.939	1.363.897
Uzeti zajmovi*	-	-	2.024	5.481	-	7.505
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	133.444	36.000	-	-	-	169.444
	133.444	36.000	2.024	5.481	-	176.064
Neusklađenost ročne strukture	219.891	464.245	229.396	213.477	59.939	1.186.948
*uključene obveze za kamate u iznosu od 885 tisuća kuna						
2008.	Manje od 1 mjeseca	1 - 3 mjeseca	3 - 12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	26	1.130	4.598	260.247	83.910	349.911
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	222.702	130.002	213.663	-	-	566.367
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	5.186	40.318	3.827	49.331
Novac i novčani ekvivalenti	318.303	-	-	-	-	318.303
	541.031	131.132	223.447	300.565	87.737	1.283.912
Uzeti zajmovi	385	-	2.687	7.478	-	10.550
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	162.296	14.005	-	-	-	176.301
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	4.013	2.194	153	-	-	6.360
	166.694	16.199	2.840	7.478	-	193.211
Neusklađenost ročne strukture	374.337	114.933	220.607	293.087	87.737	1.090.701

* uključene obveze za kamate u iznosu od 1.717 tisuća kuna

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

29 Upravljanje financijskim rizicima (nastavak)

(f) Procjena fer vrijednosti

Izračun fer vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka procjenjuje se prema njihovoj kotiranoj tržišnoj cijeni na datum bilance. Glavni financijski instrumenti Društva koji se ne vode po fer vrijednosti su novac i novčani ekvivalenti, potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugotrajni zajmovi i potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze te uzeti zajmovi. Fer vrijednosti financijskih instrumenata i neto knjigovodstvene vrijednosti u bilanci su kako slijedi:

	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriznata dobit/ (gubitak)	Neto knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Nepriznata dobit/ (gubitak)
	2009.	2009.	2009.	2008.	2008.	2008.
	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn	'000 kn
Zajmovi i potraživanja	278.897	275.736	(3.161)	349.911	348.799	(1.112)
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	574.647	575.377	730	566.367	566.367	-
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	120.873	120.873	-	49.331	49.331	-
Novac i novčani ekvivalenti	414.935	414.935	-	318.303	318.303	-
Uzeti zajmovi	(6.620)	(6.614)	(6)	(8.833)	(8.230)	603
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	(169.444)	(169.444)	-	(176.301)	(176.301)	-
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	-	-	(6.360)	(6.360)	-
	<u>1.213.288</u>	<u>1.210.863</u>	<u>(2.437)</u>	<u>1.092.418</u>	<u>1.091.909</u>	<u>(509)</u>

Fer vrijednost zajmova i potraživanja te fer vrijednost uzetih zajmova izračunavaju se prema najboljoj procjeni posloводства budućih diskontiranih novčanih tokova glavnice i kamata, koristeći tržišnu stopu sličnih instrumenata kao diskontnu stopu na datum bilance. Fer vrijednosti i neto knjigovodstvene vrijednosti bitno se ne razlikuju iz razloga što je (značajan) dio zajmova i dugotrajnih potraživanja ugovaran po fiksnim i varijabilnim tržišnim stopama. Kratkotrajna financijska imovina, uključujući derivative, iskazana je po fer vrijednosti utemeljenoj na tržišnoj cijeni na datum bilance bez odbitka transakcijskih troškova.

Iskazana knjigovodstvena vrijednost novca i novčanih ekvivalenata te depozita kod banaka približna je njihovoj fer vrijednosti zbog kratkoročnog dospijeca ovih financijskih instrumenata. Slično tome, knjigovodstvena vrijednost po amortiziranom trošku potraživanja od kupaca i obveza s preostalim dospijecom manjim od jedne godine, koji su podložni normalnim uvjetima poslovanja, približna je njihovim fer vrijednostima osim kratkotrajnog dijela dugotrajnih potraživanja podložnih ugovorenoj kamatnoj stopi. Sljedeće kamatne stope, raspoložive na tržištu za slične financijske instrumente, korištene su pri određivanju fer vrijednosti:

	2009.	2008.
Zajmovi i potraživanja	6,60%	8,00%
Uzeti zajmovi	6,60%	10,75%

30 Derivativni instrumenti

Od 2003. godine Društvo sklapa terminske ugovore za kupnju strane valute kako bi ekonomski zaštitilo devizne novčane tokove iz poslovnih aktivnosti, uglavnom denominirane u američkim dolarima i eurima. Budući da ova zaštita ne ispunjava kriterije za primjenu računovodstva zaštite, navedeni instrumenti računovodstveno su tretirani kao instrumenti namijenjeni trgovanju, a svi dobiti i gubici od promjene u fer vrijednosti priznati su u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Ugovorni nominalni iznos ovih izvedenih financijskih instrumenata na kraju godine (*“over the counter”*) iznosio je nula kuna (2008.: 166 milijuna kuna). Na dan 31. prosinca 2008. godine njihova fer vrijednost iznosila je 4.198 tisuća kuna (imovina) i 6.360 tisuća kuna (obveze). Preostalo razdoblje do dospijeca ovih derivativa bilo je manje od jedne godine.

Društvo ima većinu nabavnih i prodajnih ugovora denominiranih u stranoj valuti. Ugrađeni derivativi koje ovi ugovori sadrže nisu posebno mjereni i prikazani kao derivativi s obzirom na to da su euro i američki dolar osnovne valute ugovornih strana tih ugovora i/ili su euro i američki dolar uobičajeno korištene valute na glavnim tržištima ili u pojedinim segmentima poslovanja Društva.

31 Potencijalne obveze

U prosincu 1999. godine Društvo je primilo obavijest o tužbi podnesenoj od strane dijela malih dioničara. Tužba je zahtijevala od Trgovačkog suda u Zagrebu da neke odluke s Glavne skupštine dioničara, održane 18. lipnja 1998. godine, proglasi ništavnim. Društvo je podnijelo odgovor na tužbu. U siječnju 2004. godine Trgovački sud u Zagrebu donio je prvostupanjsku presudu kojom su zahtjevi podnositelja tužbe odbijeni. Podnositelji tužbe su 2. ožujka 2004. godine uložili žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske, ali rješenje još uvijek nije doneseno. Uprava Društva je mišljenja da nikakve značajne obveze neće proizaći iz navedene tužbe. Od 2005. godine nije bilo daljnjeg pomaka u ovom slučaju.